Lars Bratteng Jenssen

Stålrørspeler i sand og leire på Mælingen

En studie i tids- og installasjonseffekter

Masteroppgave i Geoteknikk Veileder: Rao Martand Singh Juni 2020

Masteroppgave

NTNU Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet Fakultet for ingeniørvitenskap Institutt for bygg- og miljøteknikk

Forord

Denne rapporten er skrevet i løpet av våren 2020 og er den avsluttende masteroppgaven på studiet Bygg- og Miljølteknikk, avdeling for geoteknikk ved NTNU. Oppgaven er skrevet i samarbeid med Bane NOR som villig stilte med flere spennende tema til disposisjon som jeg kunne fordype meg i. Gjennom gode samtaler med professor Gudmund Reidar Eiksund fikk jeg landet på et tema som jeg virkelig syntes virket spennende. Jeg vil spesielt takke Hiruy Ghidey Hishe i Bane NOR som har fôret meg med nødvendige bakgrunnsdata og bidratt med gode tilbakemeldinger underveis i prosessen. Jeg vil også takke professor Rao Martrand Singh for gode og konstruktive tilbakemeldinger, samt oppmuntrende ord.

Deler av våren 2020 har vært preget av en verdensomspennende pandemi som har satt Trondheim, Norge og verden for øvrig på prøve. Jeg vil takke medstudenter for godt samhold gjennom denne tiden. Videokonferanse-lunsjer har vært helt nødvendig for å holde motet og moralen oppe. Vi kom oss gjennom dette sammen.

Til slutt vil jeg rette en stor takk til min familie som under hele utdannelsen har vært oppmuntrende, positiv og støttende.

Trondheim, 11-06-2020

Lars Bratteng Jenssen

Lars Bratteng Jenssen

Sammendrag

Det er utført bæreevneberegninger av stålrørspeler i forbindelse med prosjektering av jernbanetrasé og brukonstruksjoner på Mælingen, sør for Hønefoss i Ringerike kommune. Prosjektet er en del av Ringeriksbanen som skal korte ned reisetiden med tog mellom Hønefoss og Oslo med én time. Forholdene med lagdeling og lagtykkelser varierer mye og er svært uryddig. Grunnen består av mange lag med sand, silt og leire og det er dypt til berg, ca. 135 meter. For å undersøke pelenes bæreevne er det utført statisk prøvebelastning på fem peler. Resultater fra prøvebelastningen har påvist at pelene har lavere bæreevne sammenlignet med bæreevneberegninger fra Peleveiledningen 2019, og avvikene har vært så store som 50% av beregnet bæreevne.

Etterberegninger av bæreevne basert på Peleveiledningen 2019 er utført, samt numerisk modellering av pelene ved hjelp av PLAXIS 3D for å undersøke årsaken til avvikene. Årsaken til de store avvikene skyldes i all hovedsak et lag med leire i dybdeintervallet 41-70 meter. Leiren har en lav plastisitetsindeks ($I_P < 20\%$) og beregningsmodeller for laget benytter seg av en sidefriksjonsfaktor (α) som benyttes for å beregne hvor mye friksjon som oppstår mellom peleskaftet og leiren. Erfaringsdata viser at α -verdier for leire med lav plastisitetsindeks kan variere veldig mye, og den høyeste verdien kan være 2.5 ganger så stor som den laveste. For et friksjonslag med mektighet på 29 meter har dette stor betydning. All leirlagene på Mælingen har lav plastisitetsindeks, så det har vist seg å være riktig å benytte en lav α -faktor.

For pelen med det største avviket mellom beregnet og målt bæreevne har rammeforløpet vist seg å være avgjørende. Totalt ble den rammet over 11 dager, inkludert en pause på 8 dager. Den lange pausen har ført til at rekonsolideringsprosessen i leir-lagene har begynt og når rammingen har påbegynt har leiren "klebert" seg til skaftet og pelen har blitt rammet med en utvidet spiss. Dette har påvirket og reduserert horisontalspenningene i de lagene som det rammes gjennom og friksjonskraften har blitt redusert som konsekvens.

Abstract

Bearing capacity calculations of steel pipe piles have been conducted in connection with construction of a new railway trace and bridge constructions in Mælingen, south of Hønefoss in Ringerike commune. The project is part of the Ringeriksbanen which will reduce travel time by train between Hønefoss and Oslo with one hour. The soil stratification and the thickness of the layers varies a lot and is very untidy. The ground consists of many layers of sand, silt and clay and the depth to bedrock is deep, approximately 135 meters. To investigate bearing capacity of the piles, static load testing is carried out for a total of 5 piles. The results from the tests has shown that the piles have lower bearing capacity compared to theoretical bearing capacity calculations using Peleveiledningen 2019. The deviations have been as large as 50% of the calculated bearing capacity.

Back calculations of the bearing capacity based on Peleveiledningen 2019 have been conducted, as well as numerical modeling with the program PLAXIS 3D to find reasons for the deviations. The reasons for the deviations is mainly due to a layer of clay in the depth range from 41 to 71 meters. The clay has a plasticity index with a low value ($I_P < 20\%$) and calculation models for this clay layer utilize a side friction factor (α) to estimate the friction that occurs between the pile shaft and the clay. Data published from previous pile tests has shown that α -values for clay with a low plasticity index varies a lot, and the highest value can be 2.5 times as large as the lowest value. For a friction layer with a thickness of 29 meters the α -value has a great significance. All soil layers in Mælingen have a low plasticity index, so choosing a low α -value has proven to be the right thing to do.

For the pile with the largest deviation between calculated and measured bearing capacity, the influence of the pile driving process has been decisive. In total, it was installed during a period of 11 days, including a 8-day break. This long break has led the re-consolidation process of the clay layer to start and when the driving has continued, some of the clay has 'glued" it self to the pile shaft. This causes the pile to penetrate the underlying layers as if it has an extended tip. This influences the horizontal stresses, reduces friction forces acting on the pile and causes lower bearing capacity.

Innhold

	Ford	ord	i
	Sam	imendrag	iii
	Abs	tract	v
	Sym	bolliste	xi
1	Intr	oduksjon	1
	1.1	Bakgrunn	2
	1.2	Mål	2
	1.3	Omfang og avgrensing av oppgaven	2
	1.4	Oppbygning av Oppgaven	2
2	Litte	eraturgiennomgang og teori	5
	2.1	Grunnleggende om peler	5
		211 Dimensioneringsprinsipp	6
	22	Friksionsneler i sand	6
	2.2	221 Statisk bæreevneformel β-metoden trykk	7
		2.2.1 Statisk bæreevneformel β-metoden strekk	י 8
		2.2.2 Statisk bereeviteismel, p metoden, strekk	g
		2.2.5 Installasionseffekter	11
	23	Friksionsneler i leire	12
	2.5	2.3.1 Statisk bæreevneformel α metoden trykk	12
		2.3.1 Statisk bæreevnetormel, a-metoden, trykk	12
		2.3.2 Statisk Dæreevneronner, a-merouen, snekk	13
	2.4		14
	2.4		17
	2.5		18
	2.6	Sammendrag	19
3	Ring	geriksbanen — Fellesprosjektet	21
	3.1	Om prosjektet	21
	3.2	Fullskalatesting av peler	23
		3.2.1 Belastningsarrangement	24
		3.2.2 Prinsipp	24
		3.2.3 Belastningsprosedyre	25
	3.3	Bakgrunnsdata og grunnundersøkelser	25
		3.3.1 CPTU-sondering	26
		3.3.2 Prøveserier	27
	3.4	lagdeling	28
	3.5	Parametervalg for modellering	28

		3.5.1	Ødometerforsøk	28
		3.5.2	Treaksialforsøk	29
		3.5.3	Sand - Validering og typiske verdier	29
		3.5.4	Leire - Validering og typiske verdier	30
4	Nun	nerisk	modellering	21
т	4 1	Introd		31
	1.1	DI A XI	\$ 3D	33
	1.2	Onnh	vaging av modellen	37 27
	4.5	4 2 1	Innflyteleen av grangespittfunkcionen P.	ა∠ 22
		4.5.1		ວວ ຉ⊿
		4.3.2		34 25
		4.3.3	Faser	35
	4.4	Mater		36
		4.4.1	Dreneringstype for sand	36
		4.4.2	Dreneringstype for leire	37
		4.4.3	Sammendrag av parametre	37
5	Resi	ultater		39
Ū	5 1	Bæree	N/D C	39
	5.2	Recult	$Tater for Pol \Lambda$	70
	5.2	Docult		40 11
	5.5	Docult		44 45
	5.4	Comme		40
	5.5	Samm		48
	5.6	Result		49
		5.6.1	Tidseffekt	49
		5.6.2	PLR og N_{bA}	50
6	Disl	kusjon		51
6	Disl 6.1	kusjon Pel 3-4	A-70m	51 51
6	Disl 6.1	kusjon Pel 3-4 6.1.1	A-70m	51 51 51
6	Disl 6.1	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0	A-70m	51 51 51 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm	A-70m	51 51 51 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1	A-70m	51 51 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1	A-70m Sidefriksjon C-70m Henligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad	51 51 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3	A-70m Sidefriksjon C-70m eenligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge	51 51 52 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pol 2 1	A-70m	51 51 52 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1	A-70m Sidefriksjon	51 51 52 52 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm	A-70m Sidefriksjon C-70m Henligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge Rammeforløp D-40m Henstillingen av alle resultater	51 51 52 52 52 52 52 52
6	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 0.7	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm	A-70m Sidefriksjon C-70m Henligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge Rammeforløp D-40m Henstillingen av alle resultater Henligning av tidseffekter fra teori og Peleveiledningen 2019	51 51 52 52 52 52 52 53 54
6	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe	A-70m	51 51 52 52 52 52 52 53 54 54 54
6	 Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe	A-70m Sidefriksjon C-70m Henligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge Rammeforløp D-40m Henstillingen av alle resultater Henligning av tidseffekter fra teori og Peleveiledningen 2019 rimentelle data	51 51 52 52 52 52 52 53 54 54 54 54 54 54
6	 Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe	A-70m	51 51 52 52 52 52 52 53 54 54 54 54 55
6 7	 Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 7.2 	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe klusjon Konkli Videre	A-70m Sidefriksjon C-70m Penligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge Rammeforløp D-40m D-40m D-40m Penstillingen av alle resultater Penligning av tidseffekter fra teori og Peleveiledningen 2019 rimentelle data	51 51 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 53 54 54 54 55 55 56
6 7	 Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 7.2 	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe Konkl Videre	A-70m Sidefriksjon C-70m Denligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m Pluggingsgrad Rammerekkefølge Rammeforløp D-40m	51 51 52 52 52 52 52 53 54 54 54 55 55 56
6 7 Fiş	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 7.2 gurlis	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-6 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Samm Ekspe klusjon Konkl Videre ste	A-70m	51 51 52 52 52 52 52 53 54 54 55 56 58
6 7 Fiş	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 7.2 gurlis belli	kusjon Pel 3-4 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Ekspe klusjon Konkl Videre ste	A-70m	51 51 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52
6 7 Fiş Ta	Disl 6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7 Kon 7.1 7.2 gurlis bellis	kusjon Pel 3-7 6.1.1 Pel 3-0 Samm 6.3.1 6.3.2 6.3.3 Pel 3-1 Samm Ekspe klusjon Konkl Videre ste	A-70m	51 51 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52 52

A	Resultater fra ødometerforsøk	63
B	Resultater fra treaksialforsøk	89
С	Pele- og rammeprotokoll	115
D	Resultater sidefriksjon	123
Е	Resultater Bæreevne	127

Symbolliste

Latin

A_b	Pelens spissareal
A_s	Pelens overflateareal
Ε	Ødometerstivhet
F _{time}	Faktor for tidskorreksjon
G	Skjærmodul
G ₅₀	Sekant skjærmodul ved 50 % skjærspenningsendring til brudd
I_p	Plastisitetsindeks
L	Pelens lengde
M	Ødometerstivhet
N_{bA}	Antall slag per enhet ytre areal av peleskaftet
N_q	Bæreevnefaktor
U	Konsolideringsgrad
Q_b	Spissmotstandskraft
Qs	Sidefriksjonskraft
Q(t)	Pelens kapasitet etter t dager
$Q(t_0)$	Pelens kapasitet etter en referansetid
$R_{b;cal}$	Beregnet kraft ved pelens spiss
$R_{b;k}$	Karakteristisk væreevne ved pelespiss
$R_{c;cal}$	Beregnet bæreevne
$R_{c;d}$	Dimensjonerende bæreevne
$R_{c;k}$	Karakteristisk bæreevne
$R_{c;m0}$	Referansebæreevnen for pel belastet etter 10 dager
$R_{c;m}$	Målt bæreevne
R _{inter}	Styrkereduksjon i grensesnittet(interface)
$R_{s;cal}$	Friksjonskraft som opptas
$R_{s;k}$	Karakteristisk sidefriksjon
W'	Nedtrykket tyngde av pel

a	Attraksjon
С	Kohesjon
c _i	Kohesjon i grensesnittet (interface)
$c_{u;b;k}$	Karakteristisk udrenert skjærstyrke ved pelens spiss
$c_{u;k}$	Karakteristisk udrenert skjærstyrke
dz	Inkrementell dybde
p	Pluggingsgrad
p'	Middelspenning på effektivspennings-basis
q	Deviatorspenning
q _{b;cal}	Beregnet bæreevnespenning ved pelens spiss
r _{ie}	Ekvivalent indre radius = $r_o - t_e$
r _o	Pelens ytre radius
r _p	Plastisert radius (avstand til der skjærkrefter overstiger s_u)
<i>s</i> _u	Udrenert skjærstyrke
t	Tid i dager etter installasjon
t_0	Referanstid
t _e	Ekvivalent veggtykkelse
t _p	Primær konsolideringstid
z_p	Dybde fra topp av terreng og ned til jordplugg

Gresk

α	Sidefriksjonsfaktor for leire
β	Sidefriksjonsfaktor for sand
γb	Partialfaktor for spissmotstand
γs	Partialfaktor for sidefriksjon
γ_t	Partialfaktor for total bæreevne (trykk)
Δ_{10}	Dimensjonsløs kapasitetsøkning for en tidobbel økning med tid
$\Delta\sigma_r'$	Endring i radielle effektivspenninger som følge av at pelen blir utsatt for last
δ_{f}	Friksjonsvinkel i grensesnittet ved brudd
ξ	Korrelasjonsfaktor

σ'_r	Radiell effektivspenning
$\sigma'_{ heta}$	Sylinderspenning, hoop stress fra engelsk
$\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3$	Totale hovedspenninger
$\sigma_1', \sigma_2', \sigma_3'$	Effektive hovedspenninger
$\tau_{s;cal}$	Beregnet sidefriksjonsspenning
$\tau_{su;cal}$	Beregnet udrenert sidefriksjonsspenning
ϕ_i	Friksjonsvinkel i grensesnittet (interface)
ψ	Dilatansvinkel

Akronymer

API	American Petroleum Institute
СРТ	Cone Penetration Test
CRS	Constant Rate of Strain (konstant tøyningshastighet)
DSS	Direct Simple Shear
LVDT	Linear Variable Differential Transformer
NGI	Norsk Geoteknisk Institutt
NGU	Norges Geologiske Undersøkelse
OCR	Overconsolidation ratio
PLR	Plug Length Ratio (Grad av plugging)

Kapittel 1

Introduksjon

Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 er et prosjekt mellom Bane NOR og Statens vegvesen. Ringeriksbanen er planlagt mellom Sandvika og Hønefoss og ny firefelts motorvei (E16) er planlagt mellom Høgkastet og Hønefoss. Ringeriksbanen skal korte inn reisetiden med tog mellom Hønefoss og Oslo med nærmere en time. En oversikt over planlagt trasé er illustrert i Figur 1.1. I forbindelse med valg av fundameteringsløsning langs strekningen har Bane NOR utført prøvetrekking av friksjonspeler og sammenlignet resultatene med teoretiske verdier basert på Peleveiledningen. Pelene ble installert i perioden februar/mars 2019 og prøvetrekningene har blitt utført ved to anledninger, 3 og 9 måneder etter ramming. Prøvetrekningen har gitt betydelig lavere kapasitet enn det teoretisk kapasitet basert Peleveiledningen gir.

Figur 1.1: Oversikt over planlagt trasé for Ringeriksbanen Bane NOR (2018)

1.1 Bakgrunn

I forbindelse med utbygging av Ringeriksbanen mellom Hønefoss og Oslo i det som av Bane NOR kalles fellesprosjektet, er det på delstrekningen Helgelandsmoen — Mælingen — Prestemoen funnet svært spesielle grunnforlold. Forholdene med lagdeling og lagtykkelser varierer mye og er svært uryddig. Grunnen består av mange lag med sand, silt og leire og det er dypt til berg, ca. 135 meter. Leira som er funnet på Mælingen er spesiell og i en rapport Bane NOR (2017a) har utarbeidet hevdes det at det ikke foreligger noe erfaringsgrunnlag for denne leiretypen knyttet til nåværende beregningsmetoder for bæreevne av peler.

Over Mælingen er det planlagt ei bru og fullskalaforsøk er utført for å finne optimale fundameteringsløsninger. Derfor gjennomføres det fullskalatest med prøvepeling og fyllinger som skal tilsvare lasten av et brufundament. Alt dette gjøres for å sikre at prosjekteringen baserer seg på best mulig grunnlag. Dette vil kunne øke sikkerheten til prosjektet ved at man finner optimale fundameteringsløsninger for denne type grunnforhold. I tillegg vil det ha en økonomisk interesse ved at dersom man velger peler som fundameteringsløsning kan disse reduseres i omfang.

1.2 Mål

Hovedmålene for denne oppgaven er:

- 1. Finne årsaken til de store avvikene mellom pelenes teoretisk beregnet bæreevne og resultatene fra belastningsforsøkene
- 2. Vurdere om peler kan benyttes som fundamenteringsløsning ved Mælingen
- 3. Vurdere om PLAXIS 3D med fordel kan benyttes som dimensjoneringsverktøy i dette prosjektet

1.3 Omfang og avgrensing av oppgaven

Bane NOR planlegger belastningsforsøk på flere pelefelt, samt et belastningsforsøk etter 18 måneder på pelefeltet som er undersøkt i denne oppgaven. Resultatene for disse er ikke gjennomført og er dermed ikke med som grunnlag her. Pelefeltet består av totalt fem peler og i skrivende stund er det kun resultater fra tre av de som er tilgjengelig.

1.4 Oppbygning av Oppgaven

Oppgaven deles i to. Første del omhandler peler på et teoretisk plan. Her gjennomgås dimensjoneringsprinsippet for peler og hvordan beregningsmodellene i Peleveiledningen er bygget opp, med spesiell vekt på tids- og installasjonseffekter. I tillegg presenteres alternative beregningsmodeller for å beregne tids- og installasjonseffekter som ikke foreligger i gjeldene veiledninger.

Del to vil omhandle prosjektet til Bane NOR og resultatene de har anskaffet på et mer konkret plan. Her vil jeg blant annet benytte meg av numerisk modellering og modellere pelene for å ha ytteligere sammenligningsgrunnlag for å finne optimal fundameteringsløsning for denne typen grunnforhold.

Oppgaven er videre strukturert slik det er vist på neste side

Kapittel 2 - Dette kapittelet gir en utgreiing av hvordan peler som fundamenteringsløsning fungerer og hvilke beregningsmetoder som benyttes for å beregne pelens kapasitet. Spesielt diskuteres tidsaspektet i dette kapittelet. Med dette presenteres en studie i å finne årsaken til at man får en økning i kapasitet og hvordan man kan beregne denne, både for leire og for sand.

Kapittel 3 - Her presenteres og beskrives prosjektet "Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16" i mer detalj og hvilke bakgrunnsdata som ligger til grunn.

Kapittel 4 - Omhandler hvordan man kan modellere peler i PLAXIS 3D og hvilke valg, hvilke valg som er tatt i denne forbindelse og hvilke parametere som er benyttet for jordmodellene.

Kapittel 5 - Her presenteres resultatene fra belastningsforsøket, etterberegninger og resultater fra modelleringsverktøyet PLAXIS.

Kapittel 6 - I dette kapittelet diskuteres resultatene som ble presentert i kapittel 5.

Kapittel 7 - Her kommer rapportens konklusjoner og forslag til videre arbeid.

Kapittel 2

Litteraturgjennomgang og teori

Dette kapittelet danner det teoretiske grunnlaget for resten av oppgaven. Innledningsvis presenteres peler som fundamenteringsløsninger, herunder også dimensjoneringsprinsippet for peler. Deretter er det delt opp i underkapitler for sand og leire. Her fremlegges det hvordan man beregner enkeltpelers kapasitet og hvordan tid og installasjonseffekter påvirker bæreevnen. Videre følger et kapittel om plugging av peler før det til slutt presenteres et kapittel om Peleveiledningen 2019 som er en revidert og oppdatert utgave av den gamle veiledningen fra 2012.

2.1 Grunnleggende om peler

Peler er en del av en konstruksjon som brukes som fundament ved at den overfører kreftene fra konstruksjonen og ned til grunnen. Det er vanlig å skille mellom to hovedtyper peler og de kalles spissbærende peler og friksjonspeler Aarhaug (1984). Friksjonspelene bærer slik navnet tilsier på friksjon ved at pelens materiale og den omliggende jorden virker på hverandre. Pelen bærer både på sidefriksjon (Q_s) og på pelens spissmotstand (Q_b) slik det er illustrert i Figur 2.1. Det er spenningene i jorden og materialegenskapene som har innvirkning på hvor stor last en pel kan bære. For en pel i homogen grunn vil kapasiteten til pelen øke proporsjonalt med dybden da horisontal- og vertikalspenninger typisk øker med dybden. Spissbærende peler rammes til fast fjell og lastene overføres direkte fra pelens topp og ned til det berget, slik Figur 2.2 illustrerer.

Figur 2.1: Prinsipp for friksjonsbærende pel

Figur 2.2: Prinsipp for spissbærende pel

Vanlige peletyper i Norge er betongpeler, stålpeler, stålrørspeler (armert, utstøpt), stålkjernepeler og trepeler Statens vegvesen (2018). De har alle forskjellige bruksområder, men for denne oppgaven er det på forhånd valgt stålrørspeler med åpen ende som friksjonspeler.

2.1.1 Dimensjoneringsprinsipp

Ved dimensjonering av en enkeltpel er det Eurokode 7: Geoteknisk prosjektering - Del 1 som ligger til grunn og det er grensetilstanden som benyttes Standard Norge (2016). Videre er Peleveiledningen 2019 underliggende eurokoden og kan benyttes som en veileder ved dimensjonering Den Norske Pelekomité (2019). Grensetilstand går ut på at man påviser en konstruksjon har tilstrekkelig kapasitet til å motstå vikrninger fra lasten. *Pelens bæreevne* gjelder for bæreevnen i jord og mot berg og *pelens kapasitet* gjelder for peletverrsnittet og pelematerialets motstandsevne.

Karakteristisk bæreevne

Pelens karakteristiske aksiale bæreevne omtales som $R_{c;k}$ og kan beregnes ut i fra målt bæreevne fra prøvebelastning ($R_{c;m}$) eller bæreevne fra formler ($R_{c;cal}$). Denne bæreevnen divideres med en korrelasjonsfaktor (ξ) slik som det er vist i ligning 2.1. ξ bestemmes på grunnlag av antall prøvebelastninger, omfanget av målinger og i hvor stor grad grunnforholdene er kartlagt.

$$R_{c;k} = \frac{R_{c;m}}{\xi} \text{ eller } R_{c;k} = \frac{R_{c;cal}}{\xi}$$
(2.1)

Den karakteristiske bæreevnen $R_{c;k}$ kan kan utledes fra karakteristisk spissmotstand $(R_{b;k})$ og karakteristisk sidefriksjon $(R_{s;k})$, slik som presentert i ligning 2.2

$$R_{c;al} = R_{b;k} + R_{s;k}$$
(2.2)

Dimensjonerende bæreevne

Pelens dimensjonerende aksiale bæreevne $R_{c;d}$ bestemmes etter at den karakteristiske bæreevnen er beregnet ved å dividere den på partialfaktoren (γ_t), slik det er gitt i ligning 2.3. Partialfaktor (sikkerhetsfaktor) deles inn i partialfaktor for spissmotstand (γ_b) og partialfaktor for sidefriksjon (γ_s).

$$R_{c;d} = \frac{R_{c;k}}{\gamma_t} = \frac{R_{b;k}}{\gamma_b} + \frac{R_{s;k}}{\gamma_s}$$
(2.3)

2.2 Friksjonspeler i sand

Sand anses som et drenert jordmateriale. I prinsippet kan sidefriksjonen for peler i sand beregnes ganske nøyaktig hvis man vet effektivspenningene (σ') langs pelens skaft. Utfordringen ligger i at når pelen rammes ved installering, vil sanden bli betydelig forstyrret på grunn av massefortrengning og vibrasjonene som skapes. Dette kan resultere i høyere densitet og friksjonsvinkel, spesielt for løse sandmaterialer NTNU (2019). Dette betyr likevel ikke at friksjonskraften vil øke, siden den omsluttende jordens kapasitet kan reduseres som følge av vibrasjoner og videre kompresjon etter at pelens tupp har passert. For friksjonspeler i sand kan man beregne teoretisk bæreevne ved bruk av flere metoder Statens vegvesen (2018):

- Statisk bæreevneformel
- Teoretisk rammeformel
- · Simulert prøvebelastning ved hjelp av dataprogram

I det etterfølgende presenteres eksempler hvordan man kan regner en pels bæreevne i sand, både for trykk og strekk. Det er kun statiske bæreevneformler er benyttet i denne oppgaven, for teoretisk rammeformel henvises det til Den Norske Pelekomité (2019).

2.2.1 Statisk bæreevneformel, β -metoden, trykk

Beregnet bæreevne i trykk ($R_{c;cal}$) kalkuleres som summen av estimert sidefriksjon ($R_{s;cal}$) og bæreevne ved spissen ($R_{b;cal}$) slik som det er uttrykt i ligning 2.2 og illustrert i Figur 2.4. Formelen for $R_{s;cal}$ er gitt i ligning 2.4:

$$R_{s:cal} = \tau_{s:cal} \cdot A_s \tag{2.4}$$

hvor:

- *A_s*: Pelens overflateareal
- $\tau_{s;cal} = \beta \cdot \sigma'_{v;0}$: Beregnet sidefriksjon
- *β*: Sidefriksjonsfaktor
- $\sigma'_{v:0}$: Midlere vertikal in-situ effektivspenning langs pelen

Formelen for $R_{s;cal}$ er gitt i ligning 2.5:

$$R_{b:cal} = q_{b:k} \cdot A_b \tag{2.5}$$

hvor:

- A_b: Pelens spissareal
- $q_{b;cal} = N_q \cdot \sigma'_{v;0b}$: Beregnet bæreevne ved pelespiss
- N_a: Bæreevnefaktor
- $\sigma'_{v:0b}$: Vertikal in-situ effektivspenning ved pelespiss

Verdier for β og N_q hentes fra Figur 2.3.

Figur 2.3: Venstre: Sidefriksjonsfaktor, β . Høyre: Bæreevnefaktor, N_q Den Norske Pelekomité (2019).

Figur 2.4: Illustrasjon av bidrag til bæreevne Den Norske Pelekomité (2019).

I tillegg finnes det en alternativ, inkrementell metode i Peleveiledningen 2019. Metoden kalles NGI99-metoden og benytter seg av resultater fra CPT-sonderinger. Denne metoden forklares ikke i denne oppgaven og det henvises derfor til Den Norske Pelekomité (2019).

2.2.2 Statisk bæreevneformel, β -metoden, strekk

For en pel som påkjennes av strekk er det kun skjærspenningene som påvirker kapasiteten og beregnes slik som i ligning 2.5. Dette er illustrert i Figur 2.6.

$$R_{s;cal} = \tau_{s;cal} \cdot A_s \tag{2.6}$$

hvor $\tau_{s;cal} = \beta \cdot \sigma'_{v;0}$ og β er sidefriksjonsfaktor for opptrekk (strekk), gitt i Figur 2.4. Statens vegvesen (2018) presenterer egen sidefriksjonsfaktor for strekk (β_n) som gir noe lavere verdier sammenlignet med verdier for trykk. Denne er vist i Figur 2.5, men er ikke med i Peleveiledningen 2019.

Figur 2.5: Illustrasjon av bidrag til bæreevne på strekk Statens vegvesen (2018).

Figur 2.6: Prinsipp for bæreevne ved strekk

2.2.3 Tidseffekter

Set-up effekt er et begrep som benyttes i geoteknikk for å beskrive hvordan en pels bæreevne vil øke med tiden. Fenomenet er vident akseptert og implementert i designmetoder for rammede peler i leire der hovedgrunnen til økningen av bæreevne er dissipasjon av grunnvann Anušić (2018).

Tavenas and Audy (2018) var noen av de første som skrev en rapport om set-up effekt av peler i sand. De fant at på tross av spredning i resultatene, målte de 70 % økning i bæreevne etter 15 - 20 dager. I ettertid har flere sett denne bæreevnesøkningen over tid og dokumentert dette. På tross av empiriske data som viser en større kapasitetsøkning av betongpeler i sand sammenlignet med leire på grunn av set-up effekt, har set-up vært ignorert i standard konstruksjonspraksis frem til nå. Dette har antageligvis vært tilfelle på grunn av stor spredning i resultater Anušić (2018).

Chow et al. (1998) skrev en artikkel som omhandlet tidseffekter på peler i tettpakket marin sand og fant at set-up fortsatte utover de 20 dagene som Tavenas og Audy konkluderte med. Fra et prosjekt i Dunkirk i Nord-Frankrike fant de at bæreevne til sand rundt åpne stålrørspeler økte med 85 % i tidsintervallet 6 måneder til 5 år. De hadde tre hypoteser til årsaken for den økte bæreevnen:

- 1. Kjemiske effekter (korrosjon)
- 2. Aldringseffekter
- 3. Endring i spenningsstruktur

1. Kjemiske effekter (korrosjon)

Kjemiske effekter (korrosjon) var Chow et al. (1998) sin første hypotese. Da de dro opp pelen oppdaget det at de øverste 7 meterene av pelen tydelig var preget av korrosjon. De mente at sammenklebing av sandpartikler og pelens overflate kunne ha ledet til økt operasjonell friksjonsvinkel (δ_f) i grensesnittet mellom pel og sand. I tillegg kunne volumutvidelsen som følge av rust ha vært med på å øke de radielle spenningene (σ'_{rc}). Denne hypotesen ble avkreftet da de fant at bæreevneøkningen ikke var forbeholdt de pelene som var betydelig angrepet av korrosjon. Bæreevnen økte for alle pelene.

2. Aldringseffekter

Aldringseffekt av sand var deres andre hypotese. Teorien gikk ut på at ved peleramming ble jordvolumet rundt pelen betydelig forstyrret, og muligens ble styrke, stivhet og dilatans påvirket i negativ retning. Ved aldring mente de at sanden igjen kunne finne tilbake til sin opprinnelige styrke som følge av krypeffekter. Dette fikk de bekreftet i laboratorieundersøkelser der de kompakterte sand og lot den aldre under konstant trykk før de utsatte den for skjær. De brukte rustfritt stål for å forindre korrosjon og fant at skjærstivhet og dilatansvinkler (ψ) økte med tiden som igjen førte til betydelige økninger av radielle spenninger ($\Delta \sigma'_r$) når pelen ble utsatt for en last.

3. Endring i spenningsstruktur

Endring i spenningsstrukturer rundt pelen var deres tredje hypotese. Chow et al. (1998) argumenterte med at økning av kapasitet med tiden ikke alene kunne skyldes endringene av sandens skjærmotstand, dilatans eller stivhet. Den mest sannsynlige årsaken til økingen av bæreevne var økningen av radielle effektivspenninger (σ'_{rc}). I laboratorieundersøkelser av modellpeler fant de at ved ramming av en pel ble sanden i høy grad komprimert rundt pelens tipp. Dette førte til at at det ble etablert et tynt lag med løs sand rundt peleskaftet. Sylinderspenninger $1 (\sigma'_{a})$ viste

¹Sylinderspenning er oversatt fra engelsk, *hoop stress*, og er definert for rotasjonssymetriske gjenstander der gjennomsnittskraften virker i omkretsretningen (vinkelrett på obkjetets akse og radius) i begge retninger på alle partikler langs peleveggen.

seg å kunne å vedvare i det utenforliggende og tettere sandlaget som følge av bueeffekten og dermed hindre de radielle spenningene å virke på pelen.

Chow et al. (1998) konkluderte med at årsaken til set-up skyldtes krypeffekter som med tiden brøt ned bueeffektmekanismen, og dermed lot de radielle spenningene (σ'_{rc}) få en større innvirkning på pelen. I tillegg mente de at at rearrangering av formasjon av sandkorn på mikronivå hadde en påvirkende effekt, men dog ikke like stor som bueeffekten hadde. Lokale skjærspenninger ved brudd (τ_f) som virker rundt en pel fulgte Coulomb sitt bruddkriterium, gitt i ligning 2.7.

$$\tau_f = (\sigma'_{rc} + \Delta \sigma'_r) \tan \delta_f \tag{2.7}$$

Lehane et al. (2017) foreslo å etablere en korreksjonsfaktor for tid F_{time} . Denne faktoren skal kunne brukes til å estimere pelens kapasitet på hvilket om helst tidspunkt og er vist i ligning 2.8 hvor t er dager etter installasjon. Anušić et al. (2019) anbefaler denne faktoren ved dimensjonering. Pelens strekkapasitet målt på et gitt tidspunkt (Q_m), normalisert av beregnet kapasitet (Q_{cal}) mot dager etter installasjon er vist i Figur 2.7. Ved beregning av pelens kapasitet (Q_{cal}) kan hvilken som helst av API (American Petroleum Institute) CPT metodene benyttes. Peleveiledningen håndterer kapasitetsøkningen med hensyn på tid på en lignende måte, dette utdypes i kapittel 2.5.

$$F_{time} = \frac{1}{\exp(-0.1t^{0.68}) + 0.45} \tag{2.8}$$

Figur 2.7: Set-up av fullskala rammede peler i sand

2.2.4 Installasjonseffekter

Anušić et al. (2019) undersøkte set-up effekten på friksjonspeler i sand og hva installasjonsmetoden hadde å si for bæreevnen. Eldre tester fra testområdet ble kombinert med de nye testene, i tillegg til data fra to andre veldokumenterte teststeder. Forfatterene fant at kapasitet langs skaftet som ble målt kort tid etter installasjon ble redusert systematisk med logaritmen til antall slag per enhet skaftareal (N_{bA}) under installasjon. Likevel fant de at sidefriksjonen på pelen økte med antall slag dersom man så på langtidseffekten, på tross av at resultater viste dårligst korttidskapasitet. Formelen for N_{bA} er gitt i ligning 2.9:

$$N_{bA} = \frac{\Sigma sykluser}{A_s}$$
(2.9)

hvor $\Sigma sykluser$ er antall slag ved ramming av pelen og A_s er pelens overflateareal.

Forfatterene fant liten økning i kapasitet med tiden for peler med relativt lav N_{bA} verdi (~ 20 — 100), men på tross av spredning i resultater, fant de at for langtidseffekten så man en økning på 300 % sammenlignet med kort-tids kapasiteten for relativt høy N_{bA} (~ 1000)

Forfatterene fant videre at antall slag ved installasjon hadde en kritisk effekt på korttidskapasiteten. Dersom man ønsket høyest mulig kapasitet på kort sikt, var det hensiktsmessig å bruke et lite antall slag og følgelig da også bruke en hammer av stor størrelse. Man fant at dersom man brukte mange slag ble sanden veldig forstyrret. Dette førte til lavere korttidskapasitet, men man så at ved aldring av sanden kunne den gjenopprette sin styrke som førte til langtidskapasiteter som var større enn korttidskapasiteten til peler som ble rammet med færre slag. Trenden er illustrert i Figur 2.8.

Figur 2.8: Varierende grad av set-up effekt og N_{bA} Anušić et al. (2019).

2.3 Friksjonspeler i leire

Dette kapittelet handler om friksjonspeler oppfører seg i leirmaterialer og hvordan tid påvirker bæreevnen. Bakgrunn for dette kapittelet er i all hovedsak basert på doktorgradavhandlingen til Dr.philos. Kjell Karlsrud. Karlsrud sin avhandling med tittelen "Prediction of load-displacement behaviour and capacity of axial loaded piles in clay based on analyses and interpretation of pile load test results" omhandler, som titelen sier, hvordan peler oppfører seg i leir-materialer. Formålet med doktorgraden var å utvikle en ny semi-empirisk dimensjoneringsprosedyre for å beregne bæreevne og lastforskyvningsresposer for akisalt belastede peler. På prosjekteringsstadiet kan bæreevnen for en friksjonspel i leire bestemmes ved hjelp av:

- Statisk bæreevneformel
- · Simulert prøvebelastning ved hjelp av dataprogram

I det etterfølgende presenteres eksempler hvordan man kan regner en pels bæreevne i sand, både for trykk og strekk.

2.3.1 Statisk bæreevneformel, α -metoden, trykk

Karakteristisk trykkapasitet ($R_{c;k}$) beregnes generelt som summen av estimert sidefriksjon ($R_{s;cal}$) og spissmotstand ($R_{s;cal}$) slik som det er gitt i ligning 2.10:

$$R_{c;cal} = R_{s;cal} + R_{b;cal} = A_s \cdot \int \tau_{su;cal} dz + 9 \cdot A_b \cdot c_{u;b;cal}$$
(2.10)

hvor:

- $\tau_{su;cal}$: Beregnet udrenert sidefriksjonsspenning = $\alpha \cdot c_{u;k}$
- *α*: Sidefriksjonsfaktor (Figur 2.9)
- $c_{u;k}$: Karakteristisk udrenert skjærstyrke langs dybden
- $c_{u;b;k}$ Karakteristisk udrenert skjærstyrke ved pelespiss
- *dz*: Inkrementell dybde
- A_s: Pelens overflateareal i jord
- *A_b*: Pelens spissareal

Figur 2.9: Målt normalisert sidefriksjon sidefriksjon for peler i nær normalkonsolidert leiere

I bløt leire bidrar spissmotstanden lite til pelens bæreevne, mens for en fast leire kan bidraget være så stort som 10-15 % av pelens totale bæreevne for korte peler NTNU (2019). En rekke empiriske metoder har blitt foreslått for å estimere sidefriksjonen for peler i leire, og i 2005 ble det fremlagt en metode som baserer seg på statistiske data fra diverse peletester utført av NGI. En revidert versjon ble fremlagt i 2012. Metoden tar hensyn til forholdet mellom udrenert skjærstyrke og in-situ vertikalspenningen (c_u/σ'_{v0}) og plastistitetsindeksen (I_P) for å fastslå sidefriksjonsfaktoren (α). Effekten av plastisitetsindeksen har vist seg å ha stor innvirkning på beregning av bæreevnen, spesielt for normalkonsoliderte og nær normalkonsoliderte leirer (diskuteres i detalj i kapittel 2.3.3), se Figur 2.10. Metoden tar ikke hensyn til om sidefriksjonen er nedadrettet (strekk) eller oppadrettet (trykk). Måten Eurokode 7 håndterer dette på er å gi større partialfaktor (sikkerhetsfaktor) for peler i strekk Standard Norge (2016). Det bør også påpekes at denne metoden ikke tar direkte hensyn til pelens lengde, slik det gjøres for sand.

Figur 2.10: Målt normalisert sidefriksjon for peler i normalkonsolidert leire Den Norske Pelekomité (2012)

2.3.2 Statisk bæreevneformel, α -metoden, strekk

For en pel i leire som påkjennes av strekk, kan karakteristisk opptrekksmotstand ($R_{s;cal}$) for sidefriksjon bestemmes i henhold til ligning 2.11:

$$R_{s;cal} = A_s \cdot \int \tau_{su;cal} dz + W' \tag{2.11}$$

hvor:

- $\tau_{su;cal} = \alpha \cdot c_{u;k}$
- *α*: Sidefriksjonsfaktor (Figur 2.9 eller Figur 2.10)
- $c_{u;k}$: Karakteristisk udrenert skjærstyrke langs dybdens
- *dz*: Inkrementell dybde
- A_s: Pelens overflateareal i jord
- W': Nedtrykket tyngde av pelen

2.3.3 Tidseffekter

Karlsrud et al. (2013) presenterte de viktigste tidfaktorene som har innvirkning på en pels sidefriksjon i leire. Disse er listet under og forklares i detalj i det etterfølgende:

- 1. Effekten av re-konsolidering
- 2. Effekten av tiksotropi
- 3. Effekten av kryp
- 4. Effekten fra geokjemiske reaksjoner med stålmaterialet
- 5. Effekten av at skjærflaten ved brudd flyttes bort fra pelen

1. Effekten av Konsolidering

Konsolideringsteori omhandler tidsavhengige setninger i leire og andre lav permeable jordarter som en konsekvens av dissipasjon av tilleggsporetrykket ² Nordal (2019). Klassisk konsolideringsteori er endimensjonal med horisontale tøyninger og horisontale vannstrømninger er neglisjert. Dette er derfor teoretisk korrekt for tilfeller som er like ødometertester hvor stål-ringen hindrer horisontale tøyninger og strømninger.

Figur 2.11: Overføring av spenninger fra overflødig poretrykk til effektivspenninger Nordal (2019)

Dersom man antar full metning vil det etter man setter på en last bli overført som kun poretrykk, et overflødig poretrykk. Etter hvert som tiden går vil dette tilleggsporetrykket dissipere, og man får økning av effektivspenningene som vist i Figur 2.11. Konsolideringsprosessen varer helt til det overflødige poretrykket er fullstendig dissipert. I teorien vil dette aldri skje, da det overflødige poretrykket går asymptotisk mot null, men vil i teorien aldri nå null. I praksis vil vi likevel estimere en tid hvor konsolideringstiden er over. Denne tiden kalles for primær konsolideringstid t_p . Ved tiden $t = t_p$ vil derfor jordskjellettet bære lasten fullstendig.

Ved ramming av peler i leire genereres store endringer i totalspenninger og poretrykk i leiren rundt pelen. Dissipasjon av overflødig poretrykk fører til redusert totalspenninger og følgelig økte effektivspenninger. Figur 2.12

²"Tilleggsovertrykket" er oversatt fra engelsk "excess porepressure"

viser hvordan mobiliserte sidefriksjonen avhenger av konsolideringsgraden. Dette forslaget ble foreslått av Karlsrud et al. (2013) og ble utviklet på bakgrunn av småskala in-situ pelesonderinger ved flere grader av konsolidering. I leirer med lav plastisitet (normal til moderat konsolidert leire), har undersøkelser vist at de effektive horisontalspenningene som virker på pelen kan være betydelig lavere enn de opprinnelige in-situ effektivspenningene NTNU (2019). Derfor kan normalkonsolidert leire genere betydelig mindre sidefriksjon sammenlignet med uforstyrret insitu styrke. I normalkonsolidert leire hvor plastisiteten er høyere, kan effektivspenningene være lik eller til og med høyere enn in-situ spenningene. Dette vil med andre ord kunne føre til lik eller høyere sidefriksjon enn den udrenerte skjærstyrken (s_u). I overkonsolidert leire kan effektivspenningene også øke sammenlignet med de initielle horisontale effektivspenningene.

Figur 2.12: Mobilisert sidefriksjon mot konsolideringsgrad Karlsrud et al. (2013).

Karlsrud (2012) skrev at den enkleste løsningen for beregning av dissipasjon av poretrykk kan oppnås med konvensjonell lineær radiell konsolideringsteori, der man antar at den radielle konsolidringskoeffisienten er konstant gjennom hele prosessen. Det eneste nødvendige tillegget er fordelingen av det overflødige poretrykket med radiell avstand fra pelens overflate. Konsolideringsgraden, U, avhenger av den antatte radielle utstrekningen av det overflødige poretrykksfeltet, normalt beregnet ved den plastiserte radiusen definert i ligning 2.12. Med plastisert radius menes avstanden til der skjærspenningene overstiger udrenert skjærstyrke s_u .

$$r_{p} = r_{o} \cdot \sqrt{\frac{G_{50}}{s_{u}}} \cdot \sqrt{\frac{r_{o}^{2} - r_{ie}^{2}}{r_{o}^{2}}}$$
(2.12)

hvor

- *r*_p = Plastisert radius
- *r*_o = Utvendig peleradius
- r_{ie} = Innvendig peleradius = $r_o t_i e$
- t_e = Pelens veggtykkelse (godstykkelse)
- G_{50} = Sekant skjærmodul ved 50 % skjærspenningsendring til brudd basert på DSS forsøk

2. Effekten av tiksotropi

Tiksotropi er et begrep som benyttes for å beskrive en økning i fluiditet til et stoff når den blir utsatt for mekaniske belastninger. I geoteknikken er dette et kjent fenomen der en tilsynelatende fast leire kan gå over til å bli flytende (kvikkleire) når den blir utsatt for skjærspenninger. Tiksotropi kan ha innvirkning på hvordan den udrenerte skjærstyrken til leire og sidefriksjonen til pelen, vil øke med tiden, selv under konstant volum. Skemption and Northey (1952) foreslo at tidseffekter denne tidseffeltem omrørte styrken er relatert til re-etableringen av bindingene mellom mineralkornene inni leira. Andersen and Jostad (2002) oppsummerte omrørt skjærstyrke beregnet av udrenert, konstant volum, *direct simple shear* DSS på forskjellige bløte leirer. Undersøkelsene ble utført slik at den omrørte leiren ble testen ved forskjellige tidsintervaller. Hver prøve hadde konstant volum ved alle prøvene. Resultatene deres viste at den omrørte skjærstyrken etter 60 — 100 dager økte med en faktor på mellom 1.4 — 2.5.

3. Effekten av kryp

Aldringseffekter som kryp kan man se på etter at konsolideringsprosessen nærmer seg slutten. Økt bæreevne etter konsolidering kan skyldes en forsterket kjemisk binding mellom partiklene i leirene og/eller en videre økning av total- og effektivspenninger som følge av krypeffekter Karlsrud et al. (2013). Når det gjelder krypeffektene er dette mest relevant for leirer med lav plastisitet og lav OCR, hvor de radielle effektivspenningene (σ'_r) har blitt funnet til å være betraktelig lavere sammenlignet med in-situ effektivspenningene. Karlsrud et al. (2005) foreslo en formel for å beregne økningen av sidefriksjonen på pelen som avhenger av plastisitetsindeksen I_p og OCR:

$$Q(t) = Q(t_0) \cdot [1 + \Delta_{10} \cdot \log_{10} \frac{t}{t_0}]$$
(2.13)

Der *t* er tiden i dager etter installasjon, t_0 er referansetid, $Q(t_0)$ er pelens kapasitet etter referansetiden, Q(t) er kapasiteten etter t dager og Δ_{10} er en dimensjonsløs kapasitetsøkning for en tidoblet tidsøkning. I_p og OCR er gjennomsnittsverdier langs pelens skaft.

$$\Delta_{10} = 0.1 + 0.4 \cdot (1 - \frac{I_p}{50} \cdot OCR^{-0.8})$$
(2.14)

$$0.1 < \Delta_{10} < 0.5 \tag{2.15}$$

Eksempler på hvordan dette utvikler seg er gitt i Figur 2.13. Det er antatt 3 måneders konsolideringsperiode for peler installert i leire med OCR=2 og OCR=5 ved bruk av ligning 2.13 og 2.14. Man ser tydelig at en økning i kapasitet med tiden er høyere for leirer med lav plastisitet og at en lavere OCR vil ha en positiv innvirkning på denne økningen.

Figur 2.13: Eksempler på beregnet økning i kapasitet i tiden etter konsolidering, her antatt etter 12 måneder etter Karlsrud et al. (2005)

4. Effekten fra geomkjemiske reaksjoner med stålmaterialet

Stålpelene som blir brukt skal normalt ikke bli beskyttet med noe slags form for belegg. Dette er fordi at dette kan kunne redusere bæreevnen for friksjonspeler som er avhengig av friksjonen Karlsrud et al. (2013). Derfor må man beregne at pelen vil korrodere etter en viss tid. Dette vil skje ved at Fe²⁺-ioner vil reagere med tilgjengelig oksygen som igjen vil ha en positiv innvirkning på bindekreftene mellom jordpartiklene og leirplatene, og dermed øke leirens kapasitet.

5. Effekten av at skjærflaten ved brudd flyttes bort fra pelen

Karlsrud et al. (2013) skrev at skjærkreftene forårsaket av pelen vil avta radielt med den inverse av den normaliserte avstanden til pelen. Viedere skrev de at den udrenerte skjærstyrken etter konsolidering vil også variere betraktelig med avstanden fra pelens overflate. For leirer med en OCR mindre enn OCR = 4 er det foreslått at styrken kan være på sitt laveste et stykke fra pelens overfalte, mens for en høy OCR vil dette vær ved eller rett ved pelens overfalte.

2.4 Effekten av plugging

Under ramming av åpne stålrørspeler, vil jorden sive inn i pelen med en hastighet som er lik, eller større enn hastigheten av pelen som blir installert. I mens denne prosessen foregår kan jorden inne i pelen utvikle en tilstrekkelig friksjonsmotstand mot innsiden av peleveggen, som kan føre til at videre inntrengning av jord ikke vil være mulig Iskander (2011). Dette fenomenet kalles *plugging*, p, og kan defineres som virkelig fortrengt volum i forhold til fortrengt volum av en lukket pel Bane NOR (2020a). Dette er gitt i ligning 2.16:

$$p = 1 - (r_o - t_e)^2 \cdot \frac{L - z_p}{r_o^2 \cdot L}$$
(2.16)

hvor r_o er pelens ytre radius, t_e er godstykkelsen, L er pelens lengde og z_p er dybde fra toppen av terrenget og ned til jordpluggen.

I tillegg kan man tallfeste plugging som pluggingsgraden, PLR *Plug Length Ratio*, som er definert som forholdet mellom jordpluggens lengde (L_i) og penetreringsdybden ved ferdig installering D_p . PLR uttrykkes som:

$$PLR = \frac{L_i}{D_p} \tag{2.17}$$

Anušić et al. (2019) undersøkte sammenhengen mellom pluggingsgraden PLR og N_{bA} . Trenden de fant viste at relativ lave verdier av N_{bA} korresponderte med en semi-plugget tilstand (PLR ~ 0.4) og for høye verdier av N_{bA} nærmet man seg en fullstendig plugget pel (PLR = 1). Denne trenden indikerer at en større hammere som blir benyttet ved installering fører til større penetrering per slag og følgelig økt PLR.

2.5 Peleveiledningen

I 2019 ble det publisert en ny og oppdatert veiledning for peler som erstattet Peleveiledningen 2012. Med tanke på hva som har relevans for denne oppgaven er det spesielt effekten av tid for peler i sand som er oppdatert. I veiledningen fra 2012 stod det at det var klare indikasjoner på at bæreevnen for peler i sand kan øke vesentlig med hensyn på tid. I midlertid forelå det ikke en beregningsmodell som man kunne benytte seg av. I Peleveilednignen 2019 er dette nå mulig og metoden som nå foreligger presenteres i det etterfølgende:

Metoden er basert på opptrekksforsøk (strekk) av peler i sand med forskjellige lagringstettheter. Stedene og hvordan type sand det refereres til er vist i Tabell 2.1. Figur 2.14 viser hvordan kapasiteten øker med tiden fra de forskjellige teststedene og $R_{c;m0}$ refererer til første opptrekksforsøk etter $t_0 = 10$ dager. Ved beregning av tidseffekter er det kun sidefriksjonen som beregningsmessig får økt kapasitet.

Sted	Type sand	Spissmotstand fra CPT, q_c [MPa]
Larvik	Løst lagret siltig finsand med enkelte tynne lag av leirig silt	1—10
Ryggkollen	Fast lagret moreneavsetning-mellomsand med noe stein	20—35
Dunkirk	Meget fastlagret mellomsand	10—25
Blessington	Middels fast sand	10—20

Tabell 2.1: Egenskaper til sand fra de forskjellige forsøksstedene Den Norske Pelekomité (2019).

Figur 2.14: Målt relativ økning i bæreevne med hensyn på tid for peler utsatt for strekk. Bruddlasten $R_{c;m0}$ referer til kapasiteten til pelen etter $t_0 = 10$ dager Den Norske Pelekomité (2019).

2.6 Sammendrag

Økningen av bæreevne for leire som er presentert i kapittel 2.3.3 er den samme metoden som foreligger i Peleveiledningen 2019. Metoden som er presentert i kapittel 2.2.3 er bygget på samme datagrunnlag som i Peleveilednigen, men metoden for utregningen av kapasitetsøkningen er forskjellig. I resultatene vil derfor disse metodene begge bli benyttet slik at man sette de opp mot hverandre.

Videre skal det undersøkes hvilken betydning faktoren N_{bA} har for de forskjellige pelene og hvilken tidsutvikling man kan forvente basert på installasjonsmetoden.
Kapittel 3

Ringeriksbanen — Fellesprosjektet

I dette kapittelet presenteres prosjektområdet som pelene i denne oppgaven er hentet fra. Først introduseres prosjektet på et overordnet nivå og testområdet og prinsippene bak belastningsforsøkene beskrives i detalj. Videre presenteres bakgrunnsdata og grunnundersøkelse som er utført i området, før det avslutningsvis gås gjennom lagdeling og parametervalg for beregningsmodellene.

3.1 Om prosjektet

InterCity

Ringeriksbanen er en del av hovedprosjektet "InterCity" som er et prosjekt som skal bygge et bedre togtilbud mellom byene på Østlandet. Rutekartet i Figur 3.1 viser de planlagte traseene. Det er forventet en betydelig befolkningsvekst i dette området frem mot 2040 og Bane NOR planlegger og bygger på bestilling fra Stortinget. Togene som går i opp i mot 250 km/t mellom Oslo, Lillehammer, Halden, Porsgrunn og Hønefoss skal gi halvannen million innbyggere raskere reiser og hyppigere avganger Bane NOR (2020b).

Figur 3.1: Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)

Ringeriksbanen

Ringeriksbanen er en del av Intercity-satsingen og det skal utbygges 40 km med dobbeltsporet jernbane mellom Sanvika — Hønefoss. Det planlegges for en hastighet på 250 km/t og målsatt byggestart er i år 2022. Planlagt ferdigstillelse er i år 2029. Figur 1.1 viser en oversikt over planlagt trasé for ringeriksbanen samt alle delstrekningene 1-5. På delstrekningen Helgelandsmoen — Mælingen — Prestmoen på Ringeriksbanen er det i Mælingen tilnærmet flatt terreng på ca. kote +65. Mælingen ligger i det som kalles *delstrekning 4* i Figur 3.2. Det er i dette området belastningsforsøkene er utført.

Figur 3.2: Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)

3.2 Fullskalatesting av peler

I forbindelse med prosjektering av jernbanetrasé og brukonstruksjoner i Mælingen har Bane NOR grunnet de spesielle grunnforholdene valgt å utføre fullskalatesting av peler for å sikre at den videre prosjekteringen baserer seg på best mulig grunnlag. Bane NOR har i sammarbeid med NGI planlagt prøvetrekking på to pelefelt i Mælingen, disse er kalt *pelefelt 1* og *pelefelt 3* og er vist i Figur 3.3. Noen av pelene er instrumenterte og de er delt opp i typene A og B. På *Type A* er det montert 24 strekklapper, 12 på hver side av stålrøret. Med strekklappene kan man måle distribuering av sidefriksjon mot dybden samt residualspenninger i pelen etter installasjon. På *Type B* er det montert Tell tale-rods på den ene siden og poretrykksmålere på den andre siden. Tell tale-rods brukes som en reserveløsning for strekklappene og måler totale tøyninger fra pelens topp til 33, 51 og 68 meters dybde. poretrykksmålingene brukes til å måle dissipasjon av poretrykk etter installering, altså konsolidering av jord rundt pelen. Alle instrumenter er beskyttet med påsveiste vinkelkanaler.

Så langt er kun pelefelt 3 gjennomført. Pelefelt 3 består av totalt 5 peler og har dimensjoner og størrelser som angitt i Tabell 3.1. Pelene ble installert i perioden februar/mars 2019 (fullstendig rammeprotokoll i Tillegg C) og opptrekksforsøkene utføres etter 3 måneder, 9 måneder og 18 måneder. I skrivende stund er det kun resultatene fra 3 og 9 måneder som er tilgjengelige og det er resultatene fra disse forsøkene som kommer til å bli brukt i denne oppgaven.

Figur 3.3: Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3

Pel nr.	Diameter [mm]	Lengde [m]	Tykkelse [mm]	Segmenter	Instrumentering
3-A-70m	406.4	70	12.5	4 x 18 m	А
3-B-70m	406.4	70	12.5	4 x 18 m	-
3-C-70m	406.4	70	12.5	4 x 18 m	В
3-D-40m	406.4	40	12.5	4 x 14 m	-
3-E-90m	812.8	90	16	5 x 18 m	-

Tabell 3.1: Oversikt over peler som er installert i pelefelt 3

3.2.1 Belastningsarrangement

Pelene på Mælingen skal utsettes for prøvebelastninger for å sikre at prosjektet baserer seg på best mulig grunnlag. Hvordan pelene er arrangert i forhold til hverandre og rammerekkefølgen er illustrert i Figur 3.4. Fullstendig oversikt over rammeprotokollen er vedlagt i Tillegg C.

Figur 3.4: Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)

3.2.2 Prinsipp

Belastningsforsøket som er benyttet i Mælingen er illustrert i Figur 3.5. Prinsippet går ut på at det ble støpt betongbjelker i størrelsen 1800 x 500 x 1400 mm på hver sin side av de rammede pelene. Oppå betongbjelkene blir det lagt doble stålbjelker HEB1000, samt en tverrgående dobbel HEB1000 bjelke som kan flyttes ved hjelp av en hydraulisk jekk. Opptrekkslasten blir påført ved bruk av en hydraulisk jekk som ligger oppå den tverrgående bjelken. Jekken er forbundet gjennom fire stangstag som er koblet til en kraftig stålplate på toppen av jekken og på toppen av pelen. Platene er festet med muttere som skrus til. På toppen av stagene monteres det lastceller og forskyvningen av pelens topp monitoreres ved bruk av elektronisk LVDT måleur som er koblet til en målebjelke i aluminium som spenner mellom de to nærmeste nabopelene.

Figur 3.5: Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a).

3.2.3 Belastningsprosedyre

Belastningsprosedyren utføres slik at lasten legges på trinnvis. For Pel 3-A-70m er anbefalt belastningsprosedyre gitt i Tabell 3.2 og ved gjennomføringen av opptrekk monitoreres og loggføres deformasjonsutviklingen kontinuerlig for hvert lasttrinn.

Trinn	Endring pr. trinn [kN]	Last ved siste trinn [kN]	Varighet [min]
1-3	500	1500	5
4-5	250	2000	3
6 til kryp > 0.1 mm/min	100	2300	3
Fra kryp > 0.1 mm/min til brudd	50	2400	
Avlastningstrinn 1-3	500	Ca. 1000	3
Avlastningstrinn 7	100	Til 0	3

Tabell 3.2: Anbefalt belastningsprosedyre for 70 meter lang pel etter 3 måneder Bane NOR (2020a)

3.3 Bakgrunnsdata og grunnundersøkelser

Kvartærgeologisk kart fra NGU (Figur 3.6) viser at området består av elveavsetninger (Fluvial avsetning). Dette er materialer som er transportert og avsatt av elver og bekker. De vanligste formene er elvesletter, terrasser og vifter der sand og grus dominerer, og materialet er sortert og rundet. Kartet fra NGU indikerer også at man kan forvente stor løsmassemektighet, og grunnundersøkelser utført av Norges Geotekniske Institutt (NGI) bekrefter også dette. Rett ved pelefelt 3 er det foretatt en CPTU-sondering, prøveserier og totalsonderinger. I grove trekk kan grunnforholdene beskrives som elveavsatt sand- og til dels siltavsetninger, påfulgt av lag med silt/sand/leire, deretter marin leire og morenematreiale over berg. Resultatene fra totalsonderinger viser stor løsmassemektighet der den minste dybden til berg er 80 meter, mens det på det dypeste er registrert 135 meter til berg Bane NOR (2017b). Terrenget ligger omtrent på kote +66 og under marin grense. Grunnvannstanden er registrert til å ligge 1.5 meter under terrengnivå.

Figur 3.6: Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)

3.3.1 CPTU-sondering

CPTU-sonderinger gir en detaljert kartlegging av grunnforhold og bidrar til tolking av jorden mekaniske egenskaper. CPTU-sondering er foretatt midt i pelefelt 3 og resultatet er vist i Figur 3.7.

Figur 3.7: CPTU-sondering Bane NOR (2019)

3.3.2 Prøveserier

I tillegg til CPTU-sondering er det foretatt Ø72 mm prøveserier i området og på disse er det utført standard rutineundersøkelser, ødometerforsøk, treaksialforsøk og direkte skjærforsøk. I Tillegg A er det vedlagt resultater fra ødometerforsøkene og i Tillegg B finnes resultatene fra treaksial- og direkte skjærforsøkene. For fullstendige resultater henvises det til Bane NOR (2019).

3.4 lagdeling

Antatt lagdeling og tilhørende mekaniske egenskaper under pelefelt 3 er tolket og vist i Tabell 3.3. Beregninger og bruk av modelleringsverktøy benytter seg av denne lagdelingen slik at sammenligningsgrunnlaget blir så likt som mulig.

Lag	Dybde	Kote u.k.	Ŷ	σ_{v0}	u_0	σ'_{v0}	qc	s _{u.A}	s _{u.D}	$\frac{s_{u.D}}{\sigma'_{u}}$	Ip
	[<i>m</i>]	[<i>m</i>]	$\left[\frac{kN}{m^3}\right]$	[kPa]	[kPa]	[kPa]	[kPa]	[kPa]	[kPa]	[-]	[%]
Sand	0	65.2	19.5	0	0	0	5000				
	9	56.2	19.5	175.5	75	100.5	3000				
Leire	9	56.2	19.2	175.5	75	100.5		40	26	0.26	10
	18	47.2	19.2	348.3	165	183.3		70	45.5	0.25	10
Sand	18	47.2	19.8	348.3	165	183.3	11000				
	30	35.2	19.8	585.9	285	300.9	11000				
Leire	30	35.2	19.8	585.9	285	300.9		100	65	0.22	10
	32	33.2	19.8	625.5	305	320.5		105	68.3	0.21	10
Sand	32	33.2	19.8	625.5	305	320.5	12000				
	34	31.2	19.8	665.1	325	340.1	12000				
Leire	34	31.2	19.8	665.1	325	340.1		110	71.5	0.21	14
	39	26.2	19.8	764.1	375	389.1		130	84.5	0.22	14
Sand	39	26.2	19.8	764.1	375	389.1	12000				
	41	24.2	19.8	803.7	395	408.7	12000				
Leire	41	24.2	19.8	803.7	395	408.7		135	87.8	0.21	14
	48	17.2	19.8	942.3	465	477.3		158	102.7	0.22	14
	48	17.2	19.8	942.3	465	477.3		158	102.7	0.22	18
	70	-4.8	19.5	1371.3	685	686.3		212	147.8	0.22	18
	70	-4.8	19.5	1371.3	685	686.3		212	147.8	0.22	10
	80	-14.8	20.5	1576.3	785	791.3		260	169	0.21	10
Sand	80	-14.8	20.5	1576.3	785	791.3	20000				
	85	-19.8	20.5	1678.8	835	843.8	20000				
Leire	85	-19.8	20.5	1678.8	835	843.8		275	178.8	0.21	12
	88	-22.8	20.5	1740.3	865	875.3		290	188.5	0.22	12

Tabell 3.3: Antatt lagdeling ved pelefelt 3

3.5 Parametervalg for modellering

For å beskrive pelens oppførsel i jorda er det grunnundersøkelsene som danner grunnlaget ved valg av parameterne for de forskjellige lagene. Setningsparametre fastsettes på grunnlag av resultatene fra ødometerforsøk og styrkeparametere fra treaksialforsøk. I det etterfølgende presteres prinsippene for disse forsøkene og hvilke parametere man tolke fra prøvene.

3.5.1 Ødometerforsøk

I ødometerforsøk plasseres en prøve i en stålring og belastes aksialt i en prøverigg. Stålringen hindrer prøven i å utvide seg sideveis og man får dermed en endimensjonal derformasjonstilstand. Prøvene er belastet med en kontinuerlig tøyningshastighet (CRS - Constant Rate of Strain) og er koblet til en datamaskin som måler aksialt trykk, deformasjon og poretrykk i bunn av prøven. Fra resultatene kan man tolke ødometerstivheten (M= E_{oed}), prekonsolideringstrykket (p_c), konsolideringskoeffisienten (c_v) og tidsmotstandstallet (r_s).

3.5.2 Treaksialforsøk

I treaksialforsøk plasseres prøven i et treaksialapparat hvor kan man gjøre belastningsforsøk i en bestemt spenningstilstand. Prøven er montert i en celle som gjør at et vanntrykk kan gi prøven en isotropisk spenningstilstand i tillegg til at den kan belastes aksialt. Testapparatet er koblet til en datamaskin som måler belastning, poretrykk og deformasjon. Prøvene kan utføres aktivt (trykk) og passivt (strekk) og både drenert og udrenert. Fra resultatene kan man blant annet tolke friksjonsvinkel (φ) og attraksjon (a) fra grafer som beskriver spenningsstien. Sammenhengen mellom ødometersiivheten M og Youngs modul E avhenger av Poissonstalet v. Nordal (2019) skriver at verdien v =1/3 ut til å være riktig for belastning og dersom vi bruker denne får vi verdier for E:

$$E = \frac{M(1-2\nu)(1+\nu)}{(1-\nu)} = M\frac{2}{3} = E_{oed}\frac{2}{3}$$
(3.1)

3.5.3 Sand - Validering og typiske verdier

Ved valg av E-modul for sand fra CPT-sondering foreslo Lunne et al. (1997) likninger for å estimere ødometerstivheten (M eller E_{oed}) basert på den registrerte spissmotstanden q_c . Disse likningene er vist i Tabell 3.4 og kan benyttes for å validere og sammenligne verdiene som hentes fra ødometerresultatene.

Ødometerstivhet M ved σ'_{v0}	For spissmotstand i området	Jordtype
$M = 4q_c$	$q_c < 10 \text{ MPa}$	NC sand
$M = 2q_c + 20 MPa$	$10 < q_c < 50$ MPa	
M = 120 MPa	$q_c > 50 \text{ MPa}$	
$M = 5q_c$	$q_c < 50 \text{ MPa}$	OC sand
M = 250 MPa	$q_c > 50 \text{ MPa}$	

Tabell 3.4: Tangent ødometerstivhet fra CPT-sonderinger Lunne et al. (1997)

Friksjonsvinkel φ og attraksjon a avhenger av hvilken tilstand sanden er i. Nordal (2019) skrev at for norsk sand ligger typiske verdier i området slik det er vist i Tabell 3.5.

Tilstand **Friksjonsvinkel**, φ [$\circ$] Attraksjon, a [kPa] $\tan \varphi$ Løs 0 31 0.6 Medium 0-15 35 0.7 Tett 15-40 38 0.8

Tabell 3.5: Typiske verdier for friksjonsvinkel og attraksjon for norsk sand Nordal (2019)

Videre har man dilatansvinkel (ψ) som forekommer i jorden når den blir utsatt for skjærtøyninger og kornene "klatrer" på hverandre som videre fører til en økning i volum. For kvartssand foreslår Nordal (2019) at man kan forvente at ψ kan estimeres på følgende måte:

$$\psi \approx \phi - 30 \tag{3.2}$$

3.5.4 Leire - Validering og typiske verdier

Tabell 3.6 og Tabell 3.7 viser typiske verdier for friksjonsvinkel, attraksjon og skjærfasthet for norske leirer.

Materialtype	Karakteristikk	Attraksjon, a [kPa]	friksjonsvinkel, φ [$\circ$]	$\tan \varphi$
	Bløt	0 - 5	19 - 25	0.35-0.45
NC-leire	Middels	0-15	22 - 29	0.40 - 0.55
	Fast	0 - 20	26 - 31	0.5 - 0.6
OC-leire		50 - 100	26 - 39	0.5 - 0.8

Tabell 3.6: Typiske verdier for friksjonsvinkel og attraksjon for norsk leire Aarhaug (1991)

Tabell 3.7: Typiske verdier for skjærfasthet (s_u) for norske leirer NGF (1982)

Beskrivelse av skjærfastheten	Udrenert skjærstyrke, su [kPa]
Svært lav	< 10
Meget lav	10 - 20
Lav	20 - 40
Middels	40 - 75
Høy	75 - 150
Meget høy	150 - 300
Svært høy	> 300

Kapittel 4

Numerisk modellering

I dette kapittelet etableres numerisk modellering som et alternativ for å beregne pelers bæreevne. I introduksjonen forklares kort numerisk modellering som konsept og hvilke valg som er tatt ved bestemmelse av dataverktøy. Deretter kommer en beskrivelse av hvordan modellen er bygget opp før et kapittel om valg av materialmodeller presenteres. Til slutt beskrives alle parametre som er blitt brukt i materialmodellene og hvilke valg som ligger til grunn.

4.1 Introduksjon

I prosjekteringssammenhenger er det i flere tilfeller hensiktsmessig å teste ut geotekniske scenarier matematisk. Numerisk modellering er et nyttig verktøy som benyttes for å beregne konstruksjoners oppførsel som følge av påkjenninger fra for eksempel bygg- og trafikklaster. I geoteknikken kan analyseverktøy benyttes for å simulere statisk og dynamisk samvirke mellom konstruksjon og jord, forskyvninger og bæreevne fra fundamenter, modellering av avstivede byggegroper, med mer NGI (2020). Til dette finnes det en rekke dataprogram man kan anvende som alle har forskjellige bruksområder. Til denne oppgaven har flere programmer blitt vurdert. Abaqus er et generelt elementprogram med flere bruksområder, også utover geoteknikken og benyttes blant annet også i bilindustrien. GeoSuite Piles er et program som leveres fra Trimble Novapoint i pakken Geosuite Toolbox som lar brukeren regne på 3D-pelegrupper og peler med varierende tverrsnitt ved bruk av ulike jordmodeller. PLAXIS er et elementprogram fra Bentley som leverer diverse programmer som kan benyttes i geoteknikk og tilbyr både versjoner i 2D og 3D. I denne oppgaven er det valgt å bruke programvaren fra PLAXIS, spesifikt PLAXIS 3D, versjon 2018.01. Fra NT-NU har jeg benyttet PLAXIS 2D i forbindelse med diverse fag og er derfor kjent med grensenittet og bruksområdet til programmet. PLAXIS 3D opererer med et likt grensesnitt og det var derfor nærliggende å ta dette valget. Ettersom peler er sanne 3D elementer er det derfor ikke mulig å modellere peler og få resultater av høy kvalitet med en 2D modell PLAXIS (2014). PLAXIS 2D er derfor ikke benyttet . Forenklinger av modellen skaper unøyaktighet og et 3D program er derfor mer hensiktsmessig, se Figur 4.1.

Figur 4.1: Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).

4.2 PLAXIS 3D

PLAXIS 3D er et elementmetodeprogram som brukes til å utføre deoformasjon-, stabilitet- og strømmeanalyser for forskjellige geotekniske problemstillinger PLAXIS (2018a). Programmet benytter seg av et praktisk og grafisk grensesnitt som gjør det enkelt for brukeren å generere en geometrimodell og et elementnett (*mesh*). Elementmetoden¹ er en numerisk metode der hovedprinsippet er at elementer (jord og andre konstruksjoner) deles inn i mindre elementer. Elementene bygger på hverandre, deformerer hverandre og gir til sammen en beskrivelse av hvordan det totale legemet oppfører seg ved forskjellige scenarier. Det er viktig å merke seg at elementmetodeprogrammer gir estimater og at en viktig del av en analyse er å være kristisk til resultater og at håndberegninger basert på klassiske metoder bør benyttes som et sammenligningsgrunnlag Nordal (2019).

4.3 Oppbygging av modellen

Jordmodellen er modellert med kubisk form som har en utstrekning på 10 ganger pelens diameter. Alle analysene er bygd opp med et 10-noder elementnett. Jordmodellen lages ved å benytte seg av "borehole" i PLAXIS. Her angir man de forskjellige lagene samt vannstanden (Figur 4.2).

¹Elementmetoden er oversatt fra engelsk *Finite Element Method* og forkortes ofte FEM

	0.000	2	<u>A</u> dd	🕞 Insert		Pelete 🔁			
	0.000	Soil lay	ers Water	Initial condition	s Preco	nsolidation	Surfaces	Field dat	ta
ad	-1.500		Layers		Bore	hole_1			
-000-		#	Mate	rial	Тор	Bottom			
.000-		1	Sand 1		0.000	-9.000			
=		2	Leire 1		-9.000	-18.00			
5.000		3	Sand 2		-18.00	-30.00			
10.00		4	Leire 2		-30.00	-32.00			
		5	Sand 3		-32.00	-34.00			
15.00	-	6	Leire 3		-34.00	-39.00			
20,00		7	Sand 3		-39.00	-41.00			
25,00									
0.00									
35.00									
40.00									

Figur 4.2: Borehullegenskaper brukt i analysen (40 meter pel)

Modellering av selve pelen kan gjøres på flere måter, men metoden som er benyttet i denne oppgaven er å først lage en polykurve som man tegner på overflaten som man ekstruderer ned til dybden man ønsker. Deretter angir man de geometriske objektene som *platematerialer* som utgjør pelen som en konstruksjon med den godstykkelsen og den stivheten man ønsker. Parametrene som er valgt er gitt i Tabell 4.1. Platematerialet angis også på toppen av pelen slik at det blir mulig å sette på laster.

Tabell 4.1: Parametre for pelematerialet						
Madan! aldare a	d (tribulas)		E			

ID	Materialtype	d (tykkelse)	γ	E_1	v_{12}
		[m]	[kN/m ³]	[kN/m ²]	[-]
Pel	Elastisk (isotropisk)	0.0125	78	$210\cdot 10^6$	0.3

4.3.1 Innflytelsen av grensesnittfunksjonen Rinter

Grensesnitt (*interface*) benyttes når man skal modellere interaksjonen mellom jord og en konstruksjon (pel). Grensesnitt er nødvendig for å simulere den avgrensede friksjonsmotstanden mellom pelen og den ved siden av liggende jorden og den tillater relativ forskyvning og separasjon mellom pelen og jordmassene PLAXIS (2020). Grensesnittelementet kan være helt glatt eller det kan være fullstendig ru, som henholdsvis gir verdier $R_{inter} = 0$ og $R_{inter} = 1$. Parameteren reduserer jordens styrke i henhold til de to ligningene:

$$c_i(=R_{inter} \cdot c_{jord}) \le c_{jord} \tag{4.1}$$

$$\tan\phi_i (= R_{inter} \cdot \tan\phi_i) \le \tan\phi_{jord} \tag{4.2}$$

hvor ϕ_i og c_i er grensesnittets friksjonsvinkel og kohesjon (adhesjon). Dersom man ikke endrer R_{inter} i jordmaterialene vil verdien stå på *rigid* og tilsvarer 1.0 som normalverdi som igjen vil kunne gi urealistisk høy kapasitet. For sandmaterialene er verdien for R_{inter} valgt til 0.7 og for leire er det foretatt flere kalkulasjoner med verdier på 0.5, 0.6 og 0.7.

4.3.2 Elementnett

Generering av elementnettet gjøres automatisk og for å unngå unødvendig mange elementer er det benyttet et *medium* elementnett. Det er området rundt pelens overflate som er av interesse og for å få et mer finmasket elementnett i dette området modelleres det en geometrisk sylinder som strekker seg ca. en meter utenfor pelen. Sylinderen har ikke en strukturell betydning, men gjør det mulig å generere et finere elementnett mellom geometrien og pelen. Figur 4.3 viser geometrien samt det ferdige elementnettet og Figur 4.4 viser toppen av modellen og at elementnettet blir tettere i området rundt pelen.

Figur 4.3: Venstre: sylindrisk overflate rundt pelen for å lage et finere elementnett. Høyre: Ferdig elementnett

Figur 4.4: Topp av modellen viser at elementnettet er tettere i området rundt pelen

4.3.3 Faser

Det er ingen mulighet til å simulere installasjonseffekter i PLAXIS PLAXIS (2014), men det er noen steg man kan legge inn og modellen deles inn i 3 faser. I fase 1 består modellen kun av jordmodellen og betegnes av PLAXIS som en k_o -prosedyre. I fase 2 installeres pelen med tilhørende grensesnitt, før man setter på lasten i fase 3. Fase 2 og 3 er såkalte *plastiske faser*. Denne fasen kan forstås ved at for fase 3, vil lasten settes på gradvis. Ved hvert steg deformerer elementnettet seg, og helt til slutt vil lasten være fullstendig installert. Oversikt over alle fasene er gjengitt i Figur 4.5.

Figur 4.5: Viser inndeling av de forskjellige fasene

4.4 Materialmodeller

Material-modellen som er brukt for alle lag er Mohr-Coulomb. Jord oppfører seg forholdsvis ikke-lineært når det blir utsatt for spennings- og tøyningsendringer. I virkeligheten avhenger stivheten av spenningsnivået, spenningsstien og tøyningen PLAXIS (2018b). Mohr-Coloumb på sin side er en enkel og velkjent lineær elastisk og perfekt plastisk modell som kan benyttes for å beskrive jordens oppførsel. Den lineært elastiske delen av Mohr-Coloumb modellen er basert på Hookes lov om isotropisk elastisitet. Den perfekte plastiske delen er basert på Mohr-Coulombs bruddkriterium. Figur 4.6 viser prinsippet til modellen og hvordan spenninger henger sammen med tøyningene.

Figur 4.6: Prinsippet til en lineær elastisk og perfekt plastisk modell PLAXIS (2018b)

Det er totalt fem input-parametre som Mohr-Coulomb modellen trenger for fungere. Disse er listet i Tabell 4.2.

Parameter	Beskrivelse	Enhet
E'	Youngs modulus	[kN/m ²]
v'	Poissontallet	[-]
с	Kohesjon	[kN/m ²]
arphi	Friksjonsvinkel	[°]
ψ	Dilatansvinkel	[°]
σ_t	Tensin cut-off og strekkfasthet	[-]

Tabell 4.2: Parametere i Mohr-Coulomb modellen

4.4.1 Dreneringstype for sand

Dreneringstypen for alle sandmaterialer er av typen *Undrained A* som beskriver en udrenert effektivspenningsanalyse med styrkeparametre på effektivspennigsbasis. Prinsippet er illustrert i Figur 4.7 som viser en Mohr-Coulomb modell med dreneringstype Undrained A. Modellen følger effektivspennings-stien hvor middelspenningen på effektivbasis, p', holder seg konstant opp til bruddkriteriet for Mohr Coulomb.

Figur 4.7: Illustrasjon av spenningsstier. Realitet sammenlignet med Mohr-Coulomb modellen PLAXIS (2018b)

4.4.2 Dreneringstype for leire

Dreneringstypen som er valgt i leire-modellene er av typen *Undrained B*. Dette tilsvarer en udrenert effektivspenningsanalyse med udrenerte styrkeparametre. Friksjonsvinkel φ settes til null og kohesjonen blir lik skjærstyrken ($\varphi = 0^{\circ}$ og $c = s_u$) PLAXIS (2018b). Grunnen til at denne modellen er valgt er fordi dette lettest lar seg sammenligne med resultatene som allerede foreligger. Peleveiledningen 2019 benytter seg av udrenert skjærstyrke og programmet Geosuite Piles som er benyttet for å beskrive last-forskyvningskurver har også brukt denne udrenerte skjærstyrken.

4.4.3 Sammendrag av parametre

En oppsummering av alle modeller, hvilke dybder de gjelder for og hvilke parametre som tilhører er gitt i Tabell 4.3.

ID	Dybde [m]	Dreneringstype	γ [kN/m ³]	E' [kN/m ²]	v' [-]	$c'_{ref}; s_{u,ref}$ [kN/m ²]	φ' [°]	ψ' [°]	<i>s_{u,inc}</i> [kN/m ² /m]	R _{inter} [-]
Sand1	0-9	Undr. (A)	19.5	16000	0.33	3	32	3	-	0.7
Leire1	9-18	Undr. (B)	19.2	4000	0.3	55	-	-	2.16	0.5/0.6/0.7
Sand2	18-30	Undr. (A)	19.8	35000	0.33	3	35	3	-	0.7
Leire2	30-32	Undr. (B)	19.8	8000	0.3	66	-	-	-	0.5/0.6/0.7
Sand3	32-34	Undr. (A)	19.8	40000	0.33	3	38	3	-	0.7
Leire3	34-39	Undr. (B)	19.8	12000	0.3	17.5	-	-	2.6	0.5/0.6/0.7
Sand3	32-34	Undr. (A)	19.8	40000	0.33	3	38	3	-	0.7
Leire4	41-48	Undr. (B)	19.8	8000	0.3	87.8	-	-	2.12	0.5/0.6/0.7
Leire5	48-70	Undr. (B)	19.8	9000	0.3	102.7	-	-	2.04	0.5/0.6/0.7
Leire6	70-80	Undr. (B)	20	10000	0.3	147.8	-	-	2.12	0.5/0.6/0.7

Tabell 4.3: Parametre for alle lagene som er brukt benyttet i PLAXIS

Kapittel 5

Resultater

Dette kapittelet presenterer kun resultater, mens det etterfølgende kapittelet (kapittel 6) går mer i dybden og diskuter det som vises her. Kapittelet er bygget opp slik at det først fremlegges resultater for alle pelene, deretter presenteres en sammenstilling av relevante resultater. Dette innebærer resultater fra Peleveilednigen 2019, resultater fra feltundersøkelsen som er utført i regi av Bane NOR og resultater fra etterberegninger utført i PLAXIS 3D. Til slutt beskrives resultatene fra de eksperimentelle beregningsmetodene som ble presentert i Kapittel 2.

5.1 Bæreevne

Før belastningsforsøket ble det utført beregninger av bæreevne basert på Peleveiledningen 2019 for både de 40 meter og 70 meter lange pelene. Disse ble utregnet av Karlsrud and Ofstad (2019). Det er også gjort etterberegninger av bæreevne som kontroll der aldringseffekter er medregnet fra både Peleveilednigen 2019 og fra teori fra Anušić et al. (2019). Utgangspunktet for valg av parametere er hentet fra Tabell 3.3. Resultater fra beregninger og målt bæreevne er sammenstilt i Tabell 5.1.

	Karlsrud and Ofstad (2019) PVL19	Opptrekksforsøk Målt	Etterberegnet PVL19	Etterberegnet Anušić et al. (2019)
Pel 3-A-70m				
3 måneder	3499 kN	1700 kN	2941 kN	3004 kN
9 måneder	4428 kN	2200 kN	3623 kN	3649 kN
Pel 3-C-70m				
3 måneder	3499 kN	-	2941 kN	3004 kN
9 måneder	4428 kN	3400 kN	3623 kN	3649 kN
Pel 3-D-40m				
3 måneder	1206 kN	-	1038 kN	1096 kN
9 måneder	1607 kN	1700 kN	1307 kN	1390 kN

Tabell 5.1: Sammenstilling av b	eregnet og målt bæreevne
---------------------------------	--------------------------

5.2 Resultater for Pel A

Pel A er en instrumentert pel som ble rammet i tidsrom på 11 dager. Opptrekksforsøk ble utført etter 3 og 9 måneder. Fullstendig oversikt over rammeforløpet er gitt i Tabell 5.2 og last-forskyvningskurver er vist i Figur 5.1. Etterberegninger er gjort i PLAXIS 3D og forventet last-forskyvningskurver fra PLAXIS er vist i Figur 5.2. Videre er det presentert et vertikalt snitt som går rett gjennom senter av pelen hvor det er vist fordelingen av vertikale forskyvninger og inkrementelle deviatoriske spenninger i henholdsvis Figur 5.3 og Figur 5.4. Disse resultatene er for illustrasjonen sin del presentert med en logaritmisk skala på 1.5 for å tydeligere kunne se fargene som indikerer resultatene. Beregninger av sidefriksjon basert på Peleveiledningen 2019, utført av Karlsrud and Ofstad (2019) er vist i Figur 5.5. I ettertid er det gjort egne beregninger av sidefriksjon fra Peleveiledningen 2019, og resultatene for dette er illustrert i Figur 5.6. For fullstendige resultater henvises det til Tilegg D. Det er montert strekklapper på siden av pelen som måler sidefriksjon ved belastning og resultater for dette etter 3 og 9 måneder er gitt i henholdsvis Figur 5.7 og Figur 5.8.

Tabell 5.2:	Rammeforløp	for Pel 3-A-70m	ı
-------------	-------------	-----------------	---

Pel 3-A-70m	Start	Slutt	Segment	Total tid
	25.02.19 10:00	25.02.19 11:00	1. segment	11 dager
	04.03.19 08:20	04.03.19 09:20	2. segment	
	05.03.19 14:05	05.03.19 14:55	3. segment	
	07.03.19 11:45	07.03.19 12:50	4. segment	

Figur 5.1: Resultat fra belastningsforsøk 3-A-70m etter 3 og 9 måneder Bane NOR (2020a)

Figur 5.2: Lastforskyvningskurve av pel 3-A-70m - PLAXIS 3D

Figur 5.3: Vertikalt snitt av pel 3-A-70m som viser vertikale forskyvninger

Figur 5.4: Vertikalt snitt av pel 3-A-70m som viser inkrementelle deviatoriske tøyninger

Figur 5.5: Beregnet sidefriksjon i ulike tidspunkter, utført av Karlsrud and Ofstad (2019).

Figur 5.6: Sammenstilling av sidefriksjon

Figur 5.7: Målt sidefriksjon, 3mnd Bane NOR (2020a)

Figur 5.8: Målt sidefriksjon, 9mnd Bane NOR (2020a)

5.3 Resultater for Pel C

Pel C er en uinstrumentert pel som ble rammet i et tidsrom på 2 dager. Fullstendig oversikt over rammeforløpet er gitt i Tabell 5.3. Opptrekksforsøket ble utført 9 måneder etter ramming og resultater som viser last-forskyvningskurver er vist i Figur 5.9. Etterberegning av last-forskyvninger og resultater fra de vertikale snittene er de samme som for Pel A og det henvises derfor til Figur 5.2, Figur 5.3 og Figur 5.4.

Pel 3-C-70m	Start	Slutt	Segment	Total tid
	13.02.19 08:50	13.02.19 09:30	1. segment	2 dager
	13.02.19 15:15	13.02.19 16:10	2. segment	
	14.02.19 08:00	14.02.19 09:05	3. segment	
	14.02.19 15:30	14.02.19 17:00	4. segment	

Tabell 5.3: Rammeforløp for Pel 3-C-70m

Figur 5.9: Belastningsforsøk av pel 3-C-70m etter 9 måneder, Bane NOR (2020a)

5.4 Resultater for Pel D

Pel D er en uinstrumentert pel som ble rammet i et tidsrom på 3 dager. En fullstendig oversikt over rammmeroløpet er gitt i Tabell 5.4. Opptrekksforsøk ble gjort 9 måneder etter ramming og resultatet som viser last-forskyvningskurver er vist i Figur 5.10. Basert på Peleveiledningen 2019 er bærrevnen etterberegnet og resultatet er illustrert i Figur 5.11. Etterberegninger er gjort i PLAXIS 3D og forventet last-forskyvningskurver fra PLAXIS er vist i Figur 5.12. Videre er det presentert et vertikalt snitt som går rett gjennom senter av pelen hvor det er vist fordelingen av vertikale forskyvninger og inkrementelle deviatoriske spenninger i henholdsvis Figur 5.13 og Figur 5.14. Disse resultatene er for illustrasjonen sin del presentert med en logaritmisk skala på 2 for å tydeligere kunne se fargene som indikerer resultatene.

Tabell 5.4: Rammeforløp for Pel 3-D-40m

Pel 3-D-40m	Start	Slutt	Segment	Total tid
	11.02.19 10:00	11.02.19 11:30	1. segment	3 dager
	12.02.19 11:00	12.02.19 12:30	2. segment	
	13.02.19 10:54	13.02.19 11:36	3. segment	

Figur 5.10: Belastningsforsøk av pel 3-D-40m, 9 måneder etter installasjon Bane NOR (2020a)

Figur 5.11: Beregning av bæreevne for Pel 3-D-40m

Figur 5.12: Lastforskyvningskurve av pel 3-D-40m - PLAXIS 3D

Figur 5.13: Vertikalt snitt av pel 3-D-40m som viser vertikale forskyvninger

Figur 5.14: Vertikalt snitt av pel 3-D-40m som viser inkrementelle deviatoriske tøyninger

5.5 Sammenstilling av resultater

I det følgende presenteres en sammenstilling av utvalgte resultater. Figur 5.16 viser resultater fra last-forskyvningskurver for de 70 meter lange pelene og inkluderer både beregnet og målte resultater. Figur 5.15 viser sammenstilling av målt og beregnet resultater for den 40 meter lange pelen, pel 3-D-40m.

Figur 5.15: Sammenligning av målte og beregnede resultater for de 70 meter lange pelene Bane NOR (2020a)

Figur 5.16: Sammenligning av målte og beregnede resultater for pel 3-D-40m Bane NOR (2017a)

I Figur 5.17 ser man graden av plugging, p, for de forskjellige pelene. Den gule fargen indikerer at pelen er i et sandlag, mens de hvite lagene indikerer leire.

Figur 5.17: Pluggingsgrad for de forskjellige pelene Bane NOR (2017a)

5.6 Resultater eksperimentelle data

5.6.1 Tidseffekt

I 2019 kom det en revidert utgave av Peleveiledningen 2019 og nytt i veiledningen er at man kan beregne sandens bæreevne med hensyn på tiden. Metoden ble gjennomgått i kapittel 2.5. I kapittel 2.2.3 ble det også foreslått en ligning for å monitorere set-up effekten i sand og i det etterfølgende presenteres resultater fra begge metodene. Figur 5.18 viser sammenstillingen av metodene. For fullstendige resultater henvises det til Tillelgg E.

Figur 5.18: Sammenligning av bæreevne med tidseffekter fra Peleveiledningen 2019 og fra kapittel 2.2.3.

5.6.2 PLR og *N*_{*bA*}

I Kapittel 2.2.4 og i kapittel 2.4 ble det presentert teori og sammenhenger mellom økning av bærrevne med hensyn på tid og effekter fra PLR. Basert på rammeprotokollen (Tillegg C) er disse faktorene utregnet og gjengitt i Tabell 5.5.

Pel	ΣSykluser (slag)	L [m]	A_s [m ²]	N_{bA} [slag/m ²]	PLR
Pel 3-A-70m	2070	70	87.96	24	0.76
Pel 3-C-70m	2072	70	87.96	24	0.74
Pel 3-D-40m	1051	40	41.22	21	0.65

Tabell 5.5: Antall slag per m² av skafteareal N_{bA}

Kapittel 6

Diskusjon

Dette kapittelet tar for seg resultatene som ble presentert i kapittel 5. Alle resultater diskuteres for pelene både individuelt og ved sammenligning. Til slutt diskuteres resultater fra alternativ teori med gjeldende regelverk, og innflytelsen fra faktorer som er relatert til rammingsprosessen.

6.1 Pel 3-A-70m

Målte resultater etter 3 måneder gir 49% lavere bæreevne sammenlignet med beregningene gjort på forhånd og 58% lavere bæreevne sammenlignet med etterberegningene. De målte resultatene etter 9 måneder gir fortsatt 49% lavere bæreevne basert på forhåndsberegningene og 60% lavere enn etterberegningene. Det bemerkes også at den økte bæreevnen fra belastningsforsøket i tidsintervallet mellom 3 og 9 måneder er større enn den Peleveiledningen foreslår, med verdier på henholdsvis +29% (målt), 27% (forhåndberegninger) og +23%(etterberegninger). Det er derfor rimelig å anta at tidseffekter i Peleveiledningen er en konservativ tilnærming for Mælingen.

Fra etterberegningen i PLAXIS 3D kan man fra last-forskyvningskurven (Figur 5.2) se at bæreevnen er større sammelignet med belastningsforsøket (Figur 5.1). Resultatet fra PLAXIS viser tydelig at verdiene for R_{inter} har stor innvirkning på resultattolkningen. Ved å være konservativ kan man anta at pelen har en kapasitet på 2700 kN umiddelbart etter installering, noe som korrelerer med en verdi mellom 0.5-0.6 for R_{inter} . Det vertikale snittet som viser forskyvning av punktene langs modellen (Figur 5.3) ser ut til å være fornuftig. Det er tydelig at det er mer forskyvning i den øvre delen av pelen som vil være realistisk med tanke på at lasten også ligger øverst. De inkrementelle deviatoriske tøyningene (Figur 5.4) viser at jorden går til brudd ved pelens bunn. Disse resultatene er hentet fra der bæreevnen overskrides som tilsvarer grafene i Figur 5.2 der de tydelig gjør en knekk.

6.1.1 Sidefriksjon

Pel 3-A-70m er en pel som er instrumentert med strekklapper for å monitorere hvordan sidefriksjonen fordeler seg langs dybden av pelen ved belastning. Det er tydelig at det er langs hele pelen vurdert at sidefriksjonen (Figur 5.7 og Figur 5.8) skal være høyere enn det den faktisk er målt til, med unntak av partiene mellom 0-5 meter og 30-32 meter. Spesielt interessant er områdene mellom 10-22 meter og 46-52 meter der det er målt 0 kPa i sidefriksjon 3 måneder etter installasjon. Den ene grunnen til dette kan være at leira er så svak i disse områdene og at resultatene er pålitelige. En anen teori er at strekklappene ikke fungerer slik som de skal i disse områdene og at resultatene ikke viser reell sidefriksjon. Den siste teorien er at det på grunn av et opphold i ramminga på 7 dager har ført til at leira har begynt å re-konsolidere. I den påfølgende rammingen har leira "klebret" seg til pelen og pelen blir rammet som om den hadde en utvidet spiss. Dette resulterer i lavere horisontalspenninger og dermed lavere sidefriksjon. Dette diskuteres også i kapittel 6.3.3. Basert på sidefriksjonsberegninger er det tydelig at en stor del av bæreevnen utgjøres av sidefriksjonen i leirlaget i dybdeintervallet fra 41 — 71 meters dybde. Beregningene som er vist i Figur 5.5 og Figur 5.6 viser sammenfallende resultater for lagenene over 41 meters dybde, mens for de underliggende lagene er sidefriksjonen lavere i Figur 5.6.

6.2 Pel 3-C-70m

Pel 3-C-70m ble belastet 9 måneder etter ramming og endte med en kapasitet på 3400 kN. Dette er 23% lavere enn beregninger gjort på forhånd og 6% lavere enn etterberegningene. Årsaken til disse avvikene diskuteres i det neste delkapittelet.

6.3 Sammenligning av Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m

Resultatene som er beregnet med PLAXIS viser resultater i samme størrelsesorden, men noe lavere kapasitet enn det resultater fra Peleveiledningen 2019 og belastningsforsøket for pel 3-C-70m gir. PLAXIS 3D beregnger pelens bæreevne rett etter installasjon, så effekten av tid vil derfor ikke være medregnet. Hvis man benytter seg av teorien som er presentert i kapittel 2 og ligning 2.8 for sand og ligning 2.13 kan man forenklet anslå en relativ økning i kapasitet. Ved bruk av vektet gjennomsnitt for relativ økning (Tillegg E) får man en verdi på 1.6 for tiden fra 0 til 9 måneder. Videre kan man tolke pelens kapasitet basert på Figur 5.2 til å være 2700 kN umiddelbart etter installasjon og anslå at kapasiteten etter 9 måneder er $R_{c;d;9mnd} = 2700 \text{ kN x } 1.6 = 4320 \text{ kN}$. Dette overskriver resultatene fra både belastningsforsøket på pel 3-C-70m (Figur 5.9) og resultatene fra belastningsforsøket på pel 3-A-70m (Figur 5.1). I utgangspunktet burde begge de 70 meter lange pelene hatt samme bæreevne, men pel 3-A-70m viser betydelig lavere kapasitet og hele 49% lavere enn den beregnede bæreevnen. Det er vurdert flere årsaker til dette avviket, og disse punktene diskuteres i det etterfølgende:

- Forskjellig grad av plugging under ramming
- Betydning av rammerekkefølge
- Betydning av lange pauser i rammeforløpet

6.3.1 Pluggingsgrad

Ser man på Figur 5.17 følger alle pelene det samme mønsteret og har lik grad av plugging, p, langs dybden. I området fra 0 - 42 meters dybde viser graden av plugging verdier i området 0.2 - 0.65. Etter dette består grunnen av lag med leire og pluggingsgraden faller til omtrent 0.2. Det er ingen vesentlig forskjell mellom pel 3-A-70m og pel 3-C-70m og dermed ingenting som tyder på at pluggingsgrad er årsaken til forskjellig bæreevner.

6.3.2 Rammerekkefølge

Det er også lite som skulle tilsi at rammerekkefølgen skulle ha mye innvirkning på pelens kapasitet. Avstanden mellom pelene er omtrent fem ganger pelenes diameter og burde dermed ligge godt utenfor hverandres influensområde.

6.3.3 Rammeforløp

Pel 3-A-70m ble rammet over en periode på 11 dager, mens pel 3-C-70m ble rammet over en periode på kun 2 dager. Årsaken til at pel 3-A-70m brukte så mye lengre tid var at mannskapet som installerte pelen hadde utfordringer med kabelføring til instrumenteringen Bane NOR (2020a). Grunnen til at en pause i ramming kan føre til redusert bæreevne kan være at leiren begynner re-konsolideringsprosessen og den gror seg fast langs pelens skaft. Når rammingen påbegynnes vil det bli som om man rammer med utvidet spiss. Dette vil føre til at horisontalspenninger reduseres som igjen fører til lavere sidefriksjon og bæreevne. Pelen rammes som om den har en større diameter og den underliggende jorden hindres i å virke på skaftet. Det er spesielt leirlagene som er antatt å lage "pluggene" som oppstår. Fenomenet er illustrert i Figur 6.1. De røde feltene illustrerer lagene av leire som kan påvirkes etter re-konsolidering og hulrommet som dannes på grunn av pluggene.

Figur 6.1: Illustrasjon av rammeforløp av pel 3-A-70m. Re-konsolideringsprosessen gjør at pelen rammes som om den hadde utvidet diameter og etterlater seg et hulrom på oversiden

Det kan også tenkes at leirpluggen som blir fraktet ned i sandlagene vil influere parameterene som er valgt i jordmodeller og håndberegninger. Resultater fra CPTU-sonderinger og jordprøvene vil ha liten hensikt når jorden blir betydelig forstyrret og lagene blandes.

6.4 Pel 3-D-40m

Pel 3-D-40m er 40 meter lang og belastningsforsøket i felt etter 9 måneder ga en bæreevne på 1700 kN. Dette er 6% over beregnet bæreevne fra forhåndsberegninger og 30% over etterberegningene.

Last-forskyvningskurven fra PLAXIS viser at man kan tolke bæreevnen til 1100 kN. Dette er noe høyere enn 900 kN som er beregnet bæreevne fra Peleveiledningen umiddelbart etter installering. Etterberegninger av bæreevne basert på Peleveiledningen 2019 viser beregningsmessig en lavere kapasitet enn det resultatet fra opptrekksforsøket viser. Fordelingen av de vertikale forskyvningene viser at pelen forskyves mer i områdene nær lasten. I tillegg ser man at det er mer forskyvning i leirlagene enn sandlagene. De inkrementelle deviatoriske tøyningene viser at spesielt leirlagene er mest påvirket.

6.5 Sammenstillingen av alle resultater

Resultatene fra belastningsforsøket på Pel 3-D-40m samsvarer bra med de beregnede resultatene fra Peleveiledningen. Resultatene fra Pel 3-A-70m og Pel 3-C-70m gir et forhold mellom målt og beregnet bæreevne på henholdsvis 49% og 77% for forhåndsberegninger. Relativt sett kan dette antyde at bæreevnen i dybdeintervallet 40-70 meter er omtrent 30% lavere enn teoretisk beregnet, dersom man antar at bæreevnen er lik i dybdeintervallet fra 0-40 meter for alle pelene. Erfaringsdata for sidefriksjonsfaktoren α (Figur 2.10) viser stor spredning for leirer med lav plastisitet ($I_p < 20\%$). I dybdeintervallet 41-80 består lagene av leire med I_p under 20% og det kan derfor tenkes at faktoren har en for høy α -verdi. Basert på Figur 2.10 for 0% < $I_p < 15\%$ er $\alpha = 0.22$ og for $I_p = 20\%$ er $\alpha = 0.6$. Dette er en betydelig forskjell og med den store mektigheten av leire vil α ha stor beregningsmessig påvirking. Det anbefales derfor å være konservativ og for dette laget velge $\alpha = 0.22$.

6.6 Sammenligning av tidseffekter fra teori og Peleveiledningen 2019

I kapittel 2 ble det presentert forskjellige metoder for å beregne bæreevneutviklingen med hensyn på tid for en pel i sand. Resultatene viser veldig lik bæreevneutvikling langs dybden og grafene følger hverandre veldig tett 5.18. Faktorene for den relativeøkningen i bæreevne (F_{time}) er i dette eksempelet veldig like. Det er heller ikke tilfeldig. Ligningen 2.8 er utviklet basert på de samme opptrekksforsøkene (med unntak av Ryggkollen) som er til stede i Peleveilednigen 2019 (Figur 2.7). Metoden fra ligning 2.8 gir ikke handlingsrom for å tolke faktoren basert på hvordan sandet er lagret, slik det er mulig i Peleveiledningen 2019. Ligning 2.8 stabiliserer seg på $F_{time} = 2.22$, mens F_{time} for metodene fra Peleveiledningen stabiliserer seg på forskjellige faktorer mellom $F_{time} = 1,7$ for mest løse sanden til $F_{time} = 2,5$ for den sanden som er mest fastlagret. Basert på muligheten for å tilpasse F_{time} for forskjellige lag er det mer hensiktsmessig å benytte seg av metoden i Peleveiledningen 2019.

6.7 Eksperimentelle data

For lave verdier (20-100) av N_{bA} i sandmaterialer er det påvist at langtidsbæreevnen vil være lavere enn for høyere verdier (~1000) av N_{bA} (Figur 2.8). N_{bA} for pelene i Mælingen er mellom 21-24 og verdien karakteriseres derfor som lav. For langtidskapasiteten kan det tenkes at man med fordel kunne benyttet seg av en mindre hammer eller hatt en lavere fallhøyde for å øke N_{bA} . Samtidig er det ikke funnet kilder som har påvist hvordan N_{bA} påvirker bæreevnen i leire. I verste fall har dette motsatt effekt for leir-materialer og det anbefales derfor ikke å øke N_{bA} . Pelene ved *Pelefelt 1* har i skrivende stund ikke blitt installert, så dersom muligheten er til stede kunne det vært interessant å undersøke effekten av N_{bA} her.

Kapittel 7

Konklusjon og videre arbeid

7.1 Konklusjon

Det er utført kapasitetsberegninger på peler for å kartlegge om peler kan benyttes som fundamenterngsløsning ved Mælingen i forbindelse med utbygging av Ringeriksbanen. Resultatene er basert på beregningsmetoder gitt i Peleveiledningen 2019, PLAXIS 3D og fra opptrekksforsøk gjort i området. Grunnen er lagvis delt og består av sand og leire. I det etterfølgende konkluderes resultatene i henhold til målene for oppgaven som ble gitt i Kapittel 1.2.

1. Årsaken til de store avvikene

Resultater viser at sidefriksjonen i de dypeste lagene har beregningsmessig vært estimert til å gi en større kapasitet enn det virkeligheten tilsier. Årsaken er sammensatt, men resultater for Pel 3-A-70m viser at rammeforløpet har hatt stor innvirkning. Lang pause i rammeforløpet fører til re-konsolidering av leire, og videre ramming gjør at pelen rammes som om den hadde en utvidet spiss. Dette hindrer lagene det rammes gjennom å få optimal friksjon noe som resulterer i betydelig lavere kapasitet enn det beregninger gir. Dersom pelene rammes uten unødvendige lange pauser er det rimelig å anta at Peleveiledningen 2019 kan benyttes som dimensjoneringsgrunnlag.

2. Peler som fundamenteringsløsning

Usikkerheten ved å benytte peler som fundamenteringsløsning har hovedsakelig vært knyttet til det store avviket mellom beregnet og målt bæreevne. Nå som årsaken til de store avvikene er avdekket, er det ingen grunn til at ikke peler kan benyttes som en del av fundamenteringsløsningen i de områdene dette skulle vise seg å være nødvendig. Ønsker man å være på en mer sikker side, kan man vurdere å velge parametere på et mer konservativt grunnlag enn det som er gitt for leirlaget i dybden under 40 meter. For peler med en lengde på 40 meter, korrelerer teoretiske resultater med de målte resultatene og justering er ikke nødvendig. Lagene i dybdene under 40 meter består av leire og alle beregninger som er utført tilsier at sidefriksjonsfaktoren α har vært for høy og bør nedjusteres til en verdi på $\alpha = 0.22$.

3. PLAXIS 3D

Resultater fra PLAXIS 3D har gitt resultater i samme størrelsesorden som det resultatene fra belastningsforsøkene har gitt. Likevel anbefales det ikke å benytte seg av programmet ved videre prosjektering. Dette skyldes hovedsakelig tidsbruken som medfølger. Kalkulasjoner er veldig tidkrevende og små feil i modellen gjør at alle kalkulasjoner må gjøres på nytt. Denne prosessen har i forbindelse med denne oppgaven vært den mest tidkrevende, og resultatene som har blitt produsert har ikke veid opp for tidsbruken. For å korte ned kalkulasjonsprosessen hadde modellen kunnet blitt modellert akse-symmetrisk i stedet for en fullstendig modell som ble brukt i denne oppgaven. Uerfaren

bruk av programmet har selvfølgelig også hatt innvirkning på hvor mye tid som er blitt brukt i forbindelse med modellering.

7.2 Videre arbeid

Pelene fra pelefelt 3 i Mælingen skal også testes etter 18 måneder. Resultater fra dette opptrekksforsøket hadde vært interessant å kunne benytte seg av i dette prosjektet. Det ville derfor vært interessant å inkorporert resultatene fra det kommende forsøket inn i resultatene fra denne oppgaven.

Peleveiledningen 2019 tar ikke hensyn til hvordan installasjonseffekter påvirker både korttids- og langtidsbæreevnen til peler. Anušić et al. (2019) undersøkte hvordan dette påvirket en pels bæreevne i sand og det hadde vært interessant å undersøke hvordan bæreevnen påvirkes av installasjonsmetoden i leir-materialer. Et mål kunne vært å laget beregningsmodeller for både sand og leiere som tar hensyn til hvordan pelers bæreevne påvirkes av installasjonseffekter som antall slag normalisert med skaftearealet, N_bA .

Et annet interessant tema kunne vært betydningen av sidefriksjonen for en pel i sand som først har blitt rammet gjennom lag av leire. Det er tenkelig at en bløt leire vil klebre seg mer til pelens skaft sammenlignet med en fastere leiere og man kunne derfor undersøkt hvordan dette påvirker friksjonen. Et mål kunne vært å undersøkt om det er mulig å anslå friksjonen mellom sand pel basert på leirens parametre.
Figurer

1.1	Oversikt over planlagt trasé for Ringeriksbanen Bane NOR (2018)	1
2.1	Prinsipp for friksjonsbærende pel	5
2.2	Prinsipp for spissbærende pel	5
2.3	Venstre: Sidefriksjonsfaktor, β . Høyre: Bæreevnefaktor, N_q Den Norske Pelekomité (2019)	7
2.4	Illustrasjon av bidrag til bæreevne Den Norske Pelekomité (2019).	8
2.5	Illustrasjon av bidrag til bæreevne på strekk Statens vegvesen (2018).	8
2.6	Prinsipp for bæreevne ved strekk	8
2.7	Set-up av fullskala rammede peler i sand	10
2.8	Varierende grad av set-up effekt og N_{bA} Anušić et al. (2019)	11
2.9	Målt normalisert sidefriksjon sidefriksjon for peler i nær normalkonsolidert leiere	12
2.10	Målt normalisert sidefriksjon for peler i normalkonsolidert leire Den Norske Pelekomité (2012)	13
2.11	Overføring av spenninger fra overflødig poretrykk til effektivspenninger Nordal (2019)	14
2.12	Mobilisert sidefriksjon mot konsolideringsgrad Karlsrud et al. (2013)	15
2.13	Eksempler på beregnet økning i kapasitet i tiden etter konsolidering, her antatt etter 12 måneder etter	
	Karlsrud et al. (2005)	17
2.14	Målt relativ økning i bæreevne med hensyn på tid for peler utsatt for strekk. Bruddlasten $R_{c;m0}$ referer	
	til kapasiteten til pelen etter $t_0 = 10$ dager Den Norske Pelekomité (2019)	18
3.1	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21
3.1 3.2	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22
3.1 3.2 3.3	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22 23
3.1 3.2 3.3 3.4	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22 23 24
3.1 3.2 3.3 3.4 3.5	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22 23 24 25
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22 23 24 25 26
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a)Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)	21 22 23 24 25 26 27
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a)Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).	21 22 23 24 25 26 27 32
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	21 22 23 24 25 26 27 32 33
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 4.4 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34 35
 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a).Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).Borehullegenskaper brukt i analysen (40 meter pel)Venstre: sylindrisk overflate rundt pelen for å lage et finere elementnett. Høyre: Ferdig elementnettTopp av modellen viser at elementnettet er tettere i området rundt pelenViser inndeling av de forskjellige fasene	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34 35 35
3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a).Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).Borehullegenskaper brukt i analysen (40 meter pel)Venstre: sylindrisk overflate rundt pelen for å lage et finere elementnett. Høyre: Ferdig elementnettTopp av modellen viser at elementnettet er tettere i området rundt pelenViser inndeling av de forskjellige fasenePrinsippet til en lineær elastisk og perfekt plastisk modell PLAXIS (2018b)	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34 35 36
3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 4.7	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a).Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).Borehullegenskaper brukt i analysen (40 meter pel)Venstre: sylindrisk overflate rundt pelen for å lage et finere elementnett. Høyre: Ferdig elementnettTopp av modellen viser at elementnettet er tettere i området rundt pelenViser inndeling av de forskjellige fasenePrinsippet til en lineær elastisk og perfekt plastisk modell PLAXIS (2018b)Illustrasjon av spenningsstier. Realitet sammenlignet med Mohr-Coulomb modellen PLAXIS (2018b)	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34 35 36 37
3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 4.7 5.1	Hele InterCity-området Jernbanedirektoratet (2017)Oversikt over planlagt trasé for delstrekning 4 Bane NOR (2018)Planlagt trasé og pelefelt 1 og pelefelt 3Prøvepelenes plassering, rammerekkefølge og tidsrom Karlsrud and Ofstad (2019)Skisse av belastningsarrangement i 3D Bane NOR (2020a)Kvartærgeologisk kart fra NGU (2020)CPTU-sondering Bane NOR (2019)Realiteten i 3D sammenlignet med en 2D modell PLAXIS (2014).Borehullegenskaper brukt i analysen (40 meter pel)Venstre: sylindrisk overflate rundt pelen for å lage et finere elementnett. Høyre: Ferdig elementnettTopp av modellen viser at elementnettet er tettere i området rundt pelenViser inndeling av de forskjellige fasenePrinsippet til en lineær elastisk og perfekt plastisk modell PLAXIS (2018b)Illustrasjon av spenningsstier. Realitet sammenlignet med Mohr-Coulomb modellen PLAXIS (2018b)Resultat fra belastningsforsøk 3-A-70m etter 3 og 9 måneder Bane NOR (2020a)	 21 22 23 24 25 26 27 32 33 34 35 36 37 40

5.3	Vertikalt snitt av pel 3-A-70m som viser vertikale forskyvninger	41
5.4	Vertikalt snitt av pel 3-A-70m som viser inkrementelle deviatoriske tøyninger	42
5.5	Beregnet sidefriksjon i ulike tidspunkter, utført av Karlsrud and Ofstad (2019)	42
5.6	Sammenstilling av sidefriksjon	43
5.7	Målt sidefriksjon, 3mnd Bane NOR (2020a)	43
5.8	Målt sidefriksjon, 9mnd Bane NOR (2020a)	43
5.9	Belastningsforsøk av pel 3-C-70m etter 9 måneder, Bane NOR (2020a)	44
5.10	Belastningsforsøk av pel 3-D-40m, 9 måneder etter installasjon Bane NOR (2020a)	45
5.11	Beregning av bæreevne for Pel 3-D-40m	46
5.12	Lastforskyvningskurve av pel 3-D-40m - PLAXIS 3D	46
5.13	Vertikalt snitt av pel 3-D-40m som viser vertikale forskyvninger	47
5.14	Vertikalt snitt av pel 3-D-40m som viser inkrementelle deviatoriske tøyninger	47
5.15	Sammenligning av målte og beregnede resultater for de 70 meter lange pelene Bane NOR (2020a)	48
5.16	Sammenligning av målte og beregnede resultater for pel 3-D-40m Bane NOR (2017a)	48
5.17	Pluggingsgrad for de forskjellige pelene Bane NOR (2017a)	49
5.18	Sammenligning av bæreevne med tidseffekter fra Peleveiledningen 2019 og fra kapittel 2.2.3.	50
61	Illustracion au remmeterlan au nel 2 A 70m. De konselideringenregeneen gigt et nelen termes com	
0.1	inustrasjon av rannietoriøp av per 3-A-70m. Ke-konsonderingsprosessen gjør at pelen rammes som	_
	om den nadde utvidet diameter og etteriater seg et hulrom på oversiden	53

Tabeller

2.1	Egenskaper til sand fra de forskjellige forsøksstedene Den Norske Pelekomité (2019)
3.1	Oversikt over peler som er installert i pelefelt 3
3.2	Anbefalt belastningsprosedyre for 70 meter lang pel etter 3 måneder Bane NOR (2020a) 25
3.3	Antatt lagdeling ved pelefelt 3
3.4	Tangent ødometerstivhet fra CPT-sonderinger Lunne et al. (1997) 29
3.5	Typiske verdier for friksjonsvinkel og attraksjon for norsk sand Nordal (2019)
3.6	Typiske verdier for friksjonsvinkel og attraksjon for norsk leire Aarhaug (1991)
3.7	Typiske verdier for skjærfasthet (s_u) for norske leirer NGF (1982)
4.1	Parametre for pelematerialet
4.2	Parametere i Mohr-Coulomb modellen 36
4.3	Parametre for alle lagene som er brukt benyttet i PLAXIS
5.1	Sammenstilling av beregnet og målt bæreevne
5.2	Rammeforløp for Pel 3-A-70m
5.3	Rammeforløp for Pel 3-C-70m
5.4	Rammeforløp for Pel 3-D-40m
5.5	Antall slag per m ² av skafteareal N_{bA}

Bibliografi

Aarhaug, O. R. (1984). Geoteknikk og fundamentering 2. NKI-forlaget.

- Aarhaug, O. R. (1991). Geoteknikk og fundamenteringslære 1. NKI Forlaget.
- Andersen, K. and Jostad, H. (2002). Shear strength along outside wall of suction anchors in clay after installation. International Offshore and Polar Engineering Conference (ISOPE), Kyushu, Japan., 12.
- Anušić, I. (2018). *Installation of Monopiles for Offshore Wind Turbine Foundations*. PhD thesis, Norges teknisknaturvitenskapelige universitet - NTNU.
- Anušić, I., Lehane, B. M., Eiksund, G. R., and Liingaard, M. A. (2019). Evaluation of installation effects on set-up of field deisplacement piles in sand. *Canadian Geotechnical Journal*, 56:461–473.
- Bane NOR (2017a). Fellesprosjektet ringeriksbanen og e16 fre(16). *FRE-TK-05, Mælingen. Peleforsøk datarapport,* Revisjon: 00-1(Dokumentnummer: FRE-50-A-30203).
- Bane NOR (2017b). Fellesprosjektet ringeriksbanen og e16 fre(16). *Bymoen Styggedalen, Detaljplan og teknisk plan, Fagrapport geoteknikk, Strekning 4*, Revisjon: 03A(Dokumentnummer: FRE-40-A-25111).
- Bane NOR (2018). Fellesprosjektet ringeriksbanen og e16 fre(16). *Detaljplan/teknisk plan, Strekning 4*, Revisjon: 04A(Dokumentnummer: FRE-40-A-25300).
- Bane NOR (2019). Fre-tk-05 mælingen, geoteknisk datarapport. *FRE-TK-05 Mælingen, geoteknisk datarapport*, Revisjon: 00-1(Dokumentnummer: FRE-50-A-30201).
- Bane NOR (2020a). Fellesprosjektet ringeriksbanen og e16 fre(16). FRE-TK-05, Mælingen. Peleforsøk tolkningsrapport, Revisjon: 00-1(Dokumentnummer: FRE-50-A-30202).
- Bane NOR (2020b). Om intercity. https://www.banenor.no/Prosjekter/prosjekter/intercity/ hvorfor-intercity/. Hentet: 2020-06-02.
- Chow, F. C., Jardine, R. J., Brucy, F., and Nauroy, J. F. (1998). Effects of time on pipe piles in dense marine sand. *Journal of Geotechnical and Geoenvironmental Engineering*, 3:254–264.
- Den Norske Pelekomité (2012). Peleveiledningen 2012. Norsk geoteknisk Forening (NGF).
- Den Norske Pelekomité (2019). Peleveiledningen 2019. Norsk geoteknisk Forening (NGF).
- Iskander, M. (2011). Behavior of Pipe Pilesin Sand. Springer Berlin Heidelberg.
- Jernbanedirektoratet (2017). Jernbaneverkets handlingsprogram 2018-2029. Jernbaneverkets handlingsprogram 2018-2029, 1(1).
- Karlsrud, K. (2012). Ultimate Shaft Friction and Load-Displacement Response of Axially Loaded Piles in Clay Based on Instrumented Pile Tests. PhD thesis, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU.

- Karlsrud, K., Clausen, C., and Aas, P. (2005). Bearing capacity of driven piles in clay, the ngi approach. *Frontiers in Offshore Geotechnics*, pages 775–782.
- Karlsrud, K., Jensen, T. G., Gardå, V., and Lied, E. K. W. (2013). Time effects on pile capacity. *NGI report no.: 20061251-00-279-R*, 1.
- Karlsrud, K. and Ofstad, C. S. (2019). Fullskalaforsøk mælingen. *Resultater belastningsforsøk 9 mnd etter installasjon*, 1.
- Lehane, B., Lim, J., Carotenuto, P., Nadim, F., Lacasse, S., Jardine, R., and Dijk, B. (2017). Characteristics of unified databases for driven piles. *Offshore Site Investigation Geotechnics*, 1:162–191.
- Lunne, T., Robertson, P., and Powell, J. (1997). Cone penetration testing in geotechnical practice. *Soil Mechanics and Foundation Engineering*, 46.
- NGF (1982). Veiledning for symboler og definisjoner i geoteknikk. Norsk Geoteknisk Forening Identifisering og klasifisering av jord, melding nr. 2, 1(2).
- NGI (2020). Numerisk modellering. https://www.ngi.no/Tjenester/Fagekspertise/Numerisk-modellering.
- NGU (2020). Kvartærgeologisk kart fra ngu. http://geo.ngu.no/kart/losmasse/. Hentet: 2020-02-30.
- Nordal, S. (2019). Geotechnical engineering, advanced course. Kompendium for bruk i TBA4116, NTNU.
- NTNU (2019). Pile handout. Avdeling for geoteknikk.
- PLAXIS (2014). Points of interest for pile modelling in a 2d plane strain model. https://www.plaxis.com/support/tips-and-tricks/points-of-interest-for-pile-modelling-in-a-2d-plane-strain-model/.
- PLAXIS (2018a). Plaxis 3d reference manual 2018. Reference Manual 2018, 1.
- PLAXIS (2018b). Plaxis material models manual 2018. Material Models Manual 2018, 1.
- PLAXIS (2020). Plaxis 3d tutorial manual. CONNECT Edition V20, 1.
- Skemption, A. W. and Northey, R. D. (1952). The sensitivity of clays. Géotechnique, 3(1):30-53.
- Standard Norge (2016). Ns-en 1997-1:2004+a1:2013+na:2016. Eurokode 7: Geoteknisk prosjektering Del 1: Allmenne regler.
- Statens vegvesen (2018). Geoteknikk i vegbygging. Veiledning, håndbok V220.
- Tavenas, F. and Audy, R. (2018). Limitations of the driving formulas for predicting the bearing capacities of piles in sand. *Canadian Geotechnical Journal*, 9:47–62.

Tillegg A

Resultater fra ødometerforsøk

I det følgende presenteres en sammenstilling av resultater fra ødometerforsøk fra prøveserine i Mælingen, ved pælefelt 3. For fullstendige resultater henvises det til Bane NOR (2019).

$\sim$
2
õ
0
-
1
C
Ŧ
ت
10
47
D
õ
U
4
-
_
ු
_
5
5
ž
ė
ō
1
_
0
Τ.
0
7
Ģ
-
_
4
(0
<u> </u>
щ
Π <u></u>
II.
_
x
3
$\widetilde{\mathbf{n}}$
U J
č
й
Ю В С
FOR
RFOR
ERFOR
TERFOR
TERFOR
IETERFOR
METERFOR
METERFOR
OMETERFOR
DOMETERFOR
ØDOMETERFOR
ØDOMETERFOR:
V ØDOMETERFOR
AV ØDOMETERFOR
AV ØDOMETERFOR
AV ØDOMETERFOR
G AV ØDOMETERFOR
NG AV ØDOMETERFOR
ING AV ØDOMETERFOR
LING AV ØDOMETERFOR
LLING AV ØDOMETERFOR
TILLING AV ØDOMETERFOR
TILLING AV ØDOMETERFOR
STILLING AV ØDOMETERFOR
NSTILLING AV ØDOMETERFOR
ENSTILLING AV ØDOMETERFOR
IENSTILLING AV ØDOMETERFOR
MENSTILLING AV ØDOMETERFOR
AMENSTILLING AV ØDOMETERFOR
MMENSTILLING AV ØDOMETERFOR
AMMENSTILLING AV ØDOMETERFOR
SAMMENSTILLING AV ØDOMETERFOR

	Prøvei	dentifis	ering				Klassif	isering						¥	onsolid	ering			
Hull Tr.	Prøve diameter	Sylinder- del-test	Dybde	Jordart	Ň	م ۲	wL	<u>_</u> a	Ytot	Leir innhold	p' _{0v} (antatt)	$\Delta V/V$ ved p_{0v}	Δe/e _i	Mo	ML	M ₀ /M _L	Prøve kvalitet	Prøve kvalitet	Prøve kvalitet
	шш		Е		%	%	%	%	kN/m ³	%	kРа	%		MPa	MPa		SVV	NVE	Karlsrud
-	2	က	4	5	9	7	8	6	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
4C11009	72	8-A-3	11.50	I	38.20	21.0	35.0	14.0	18.41	39.90	120.0	5.36	0.105	I	I	I	Dårlig	Forstyrret	I
4C11009	72	14-A-3	17.50	I	27.60	19.0	26.0	7.0	19.85	55.50	175.0	3.53	0.082	I	I	I	Dårlig	Akseptabel	I
4C11009	72	11-A-3	14.50	I	35.00	22.0	36.0	14.0	18.83	33.80	150.0	4.75	0.097	I	I	I	Dårlig	Akseptabel	I
4C11009	72	20-A-2	23.50	I	24.60	18.0	27.0	0.6	20.26	20.80	230.0	1.99	0.049	I	I	I	God-bra	Perfekt	I
4C11009	72	26-A-2	29.50	I	28.50	18.0	26.0	8.0	19.14	5.90	285.0	0.71	0.016	I	I	I	Meget god	Perfekt	I
4C11009	72	24-A-1	27.50	Leire	27.70	I	I	I	19.24	I	290.0	1.40	0.032	I	I	I	Meget god	Perfekt	I
4C11009	72	29-A-1	35.58	Leire	34.40	20.0	34.0	14.0	19.21	24.10	335.0	3.41	0.070	13.00	11.00	1.18	God-bra	Akseptabel	Dårlig
4C11009	72	18-A-1	21.50	Leire	27.30	I	I	I	19.12	I	230.0	1.10	0.026	I	I	I	Meget god	Perfekt	I
Ň	Insitu v	anninnhok	7		Prøve	ekvalitet i h	ht SVV										Prøvekvalite	et i hht Karlsru	p
۷P	Plastisi	itetsgrense					٥٧	lumtøyninç	j ∆e/e₀								M_0/M_L		
WL	Flytegn	ense			OCR		Me	iget god		God-bra		Dårlig		Mege	t dårlig		7	Meget då	rlig
_ <u>a</u>	$W_{L} - W_{F}$	_P , Plastisite	stsindeks		1–2		<0>	04		0.04-0.07		0.07-0.	14	>0.14			1-1.5	Dårlig	
Ytot	Total rc	omvekt			2-4		<0>	03		0.03-0.05		0.05-0.	10	>0.10			1.5–2	God	
p' _{ov}	Effektiv	ת vertikalt ر	overlagring	strykk													2-4	Meget go	q
ΔV/V	Tøynin	g ved p _{ov} '															4	Særdeles	s god
∆e/ei	$\Delta e = \epsilon_{a_i}$	.c(1+e _i) og i	e _i = 2.75 *	w _i	Prøve	skvalitet i h	ht NVE												
							о Х	lumtøyninç	3 ∆V/V₀ (εv	(lo							ſ		
					OCR		K.	.kl. 1 Perfe	kt	Kv.kl. 1 Ak	septabel	Kv.kl. 2	Forstyrret				2018C	t Nr. 0169–01–B	
					1-1.2		<u>3</u> .	O.		3.0-5.0		>5.0					Dato		Figur Nr.
					1.2-1	.5	<2. 2.	0		2.0-4.0		>4.0					2019-	-01-25	:
					1.5–2		<u>.</u>	5		1.5–3.5		>3.5					Legn. CFo	SiG	Godkj. SiG
					2–3		<u>.</u>	0		1.0–3.0		>3.0							
					3–8		.0×	5		0.5-1.0		>1.0							
																		Z	

TILLEGG A. RESULTATER FRA ØDOMETERFORSØK

H:\LABDATA\2018/20180169\Oedom\4C11009_8_A_3 lin 2 (crs4469).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009_8_A_3 log (crs4469).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-11-A-3 lin 2 (crs4472).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-11-A-3 log (crs4472).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-14-A-3 lin-2 (crs4471). grf

H:\LABDATA\2018\20180169\0edom\4C11009-18-A-1 lin-2 (crs4511).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-18-A-1 log (crs4511).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009_20_A_2 lin (crs4477).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009_24_A_1 log (crs4480).grf

84

H:\LABDATA\2018/20180169\Oedom\4C11009-29-A-1 lin (crs4487).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-29-A-1 lin 2 (crs4487).grf

H:\LABDATA\2018\20180169\Oedom\4C11009-29-A-1 log (crs4487).grf

Tillegg B

Resultater fra treaksialforsøk

I det følgende presenteres en sammenstilling av resultater fra treaksialforsøk fra prøveserien i Mælingen, ved pælefelt 3. For fullstendige resultater henvises det til Bane NOR (2019).

					ıerket	herket					herket	herket											Nr.		<u> </u>			
ekning 1, 4 og 5 (4C11009)		Prøve kvalitet	H211	23	Veldig god-utm	Veldig god-utn	Dårlig	Dårlig	Dårlig	Dårlig	Veldig god-utm	Veldig god-utm										땁	Figur		III. Godk	5	て	
		∆e/e₀		22	0.022	0:030	0.075	0.102	0.103	0.118	0.032	0.026									+ Nr	0169–01		-01-24		5	Ζ	
		∆e/e₀		21	0.022	0:030	0.075	0.101	0.104	0.121	0.032	0.026									Banor	20180	Dato	2019-	CFo.			
		۵	%	20	98.20	97.80	98.50	97.80	97.40	95.00	97.90	98.40			lig													
	ering	Ř	%	19	32.29	33.18	26.48	23.33	26.58	30.90	33.64	26.38			eldig dår	0.14	0.10	0.07										
	nsolide	ε _{ac}	%	18	0.68	0.82	1.57	1.29	2.89	4.03	0.99	0.50			>	^	۸	^										
	Koi	ε _{vol}	%	17	1.04	1.45	3.31	4.20	4.67	5.92	1.57	1.11				14	10	.07										
tE16 Avrop 10 – Strekning 1, 4 og 5 (4C11009)		K ⁰ ,		16	09.0	0.60	0.60	09.0	0.60	0.60	0.58	0.58			Dårlig	0.07–0.	0.05-0.	0.035-(										
		م 5	кРа	15	90.01	89.99	104.98	170.00	250.02	335.03	70.02	69.97																
		σ' _{ac}	kPa	14	149.95	149.98	174.94	285.12	419.95	555.04	120.02	119.96			1-brukbaı	-0.07	3-0.05	-0.035										
		p' ₀ v	kPa	13	150.00	150.00	175.00	285.00	420.00	555.00	120.00	120.00		0	t God-	0.04	0.03	0.02										
		Type forsøk		12	CAUA	CAUP	CAUA	CAUA	CAUA	CAUA	CAUA	CAUP		ing ∆e/e ₀	-utmerke													
		Leir innhold	%	÷	33.80	33.80	55.50	5.90	6.70	52.80	39.90	39.90		Volumtøyn	eldig god	0.04	0.03	0.02										
	aper	Ytot	kN/m ³	10	18.97	18.79	19.71	20.12	19.92	19.45	18.86	19.67	t H211		>	°,	<u>v</u>	)v										
	gensk	<u>_</u> @	%	6	14.0	14.0	7.0	8.0	15.0	18.0	14.0	14.0	 alitet i hh															
	ndekse	ML W	%	ω	36.0	36.0	26.0	26.0	34.0	40.0	35.0	35.0	 Prøvekv		OCR	1-2	2-4	4–6										
K: FF	-	м Р	%	7	22.0	22.0	19.0	18.0	19.0	22.0	21.0	21.0																
ORSØ		×	%	9	33.00	34.20	28.63	25.97	29.63	35.05	34.75	27.08								_								
AKSF		Jordart		ъ	Leire	Leire	Leire	Leire	Leire	Leire	Leire	Leire				P	бı	bu	nning	solidering	ering	$\Delta u/\sigma_m$		_		Ň		
TRE/	ing	Dybde	в	4	14.59	14.42	17.51	29.43	44.41	59.40	11.35	11.56				o = w _L - v	ktivspenni	uuadssbuu	eringsspe	g ved kons	l konsolid	kksfaktor,	brudd	/ed brudd	brudd	= 2.75 * \		
NG AV	entifise	/linder- el-test		e	1-A-1	1-A-2	4-A-1	6-A-1	82-A-1	15-A-1	8-A-1	8-A-2	 nninnhold	grense	se	sindeks, I	rtikal effel	onsoliderii	l konsolid	sk tøyning	yning veo	is poretryl	nning ved	i prøven v	yning vec	+e _i) og e _i		
STILLI	røveide	trøve Sy tmeter d	шш	2	72 1	72 1	72 1	72 2	72 3	72 3	72	72	 In-situ va	Utrullings	Flytegren:	Plastisitet	In-situ ve	Vertikal ko	Horisonta	Volumetri	Vertikal tø	Skemptor	Skjærspei	Poretrykk	Vertikal tø	$\Delta e = \varepsilon_{vol}(1)$		
SAMMENS	ē.	Hull F nr. dia	-	-	4C11009	4C11009	4C11009	4C11009	4C11009	4C11009	4C11009	4C11009	 Ň	WP	Ŵ	_a	P' ₀	σ' _{ac}	σ ['] rc	ε _{vol}	ε _{ac}	ß	Ľ ^t	'n	ά	$\Delta e/e_0$		

TILLEGG B. RESULTATER FRA TREAKSIALFORSØK

90

4C11009-8-A-1.Plot1.grf

σ_{rc}' =

70.0

-

= 33.6

%

W_c

4C11009-8-A-1.Plot2.grf

Test:

1

= 26.4

%

W_c

σ_{rc}' = ____

70.0

-

Test:

4C11009-11-A-1.Plot1.grf

					-							
	Treaksial	forsøk: CAUA									Figur nr.	
÷	Davia	4011000	Dubdo	_	14 50	-	Konco	lidoring o	nonnir	aor	Dato	Tegnet av / kontr.
t2.g	Boring:	4011009	Dybde	=	14.59	m	KONSO	maering-s	pennir	iger	2018-09-20	ThV / GS
A-1.Plo	Sylinder:	11	po'	=	150.0	kPa	(kPa)	maks.	min.	endelig	N	
9-11-/	Del:	Α	Wi	=	33.0	%	σ_{ac} ' =	-	-	149.9	- N(	
4C1100	Test:	1	W _c	=	32.3	%	σ _{rc} ' =	-	-	90.0		

= 26.5

%

W_c

σ_{rc}' = ____

105.0

4C11009-14-A-1.Plot2.grf

Test:

 σ_{ac} ' =

-

σ_{rc}' =

419.9

250.0

-

-

29.6

= 26.6

W,

W_c

%

%

4C11009-32-A-1.Plot2.grf

Del:

Test:

Α

 σ_{ac} ' =

σ_{rc}' =

-

-

555.0

335.0

-

-

35.1

= 30.9

W,

W_c

%

%

Del:

Test:

Α

H:\LABDATA\2018\20180169\Dss\res\4c11009-35-a-2-1(ccv2222).grf

Tillegg C

Pele- og rammeprotokoll

I det følgende presenteres pele- og rammeprotokollen for pelene som ble installert på *pelefelt 4*. Navnene fra protokollen korrelerer ikke med navnene som er brukt i denne oppgaven. Oversettelse er til riktig navn er vist i tabellen under:

Navn i denne oppgaven	Pel nr. i rammeprotokoll
Pel 3-A-70m	P2
Pel 3-B-70m	4
Pel 3-C-70m	3
Pel 3-D-40m	1
Pel 3-E-90m	P5

	Blanke	ett nr.		PELE OG R	AMI	MEPROTO	DKOLL	Na TL	n: Ingar He 91 68 63	Maskir len 13	nfører :		Ar Hans-Her 97 05 88	beidsleder : nrik Seiersta
	Prosje Konstr	kt : 19] uksjon :	102 Pr Prøve	øvepeling M peler	æliı	ngen	Prosjektnr	19.102						03
	Pelese	ksjonnr	En.Felt 3	pelei			Pel nr :	Strat	$l_2 - c_{la}$	H IDI	Rekkefø	ølge nr :	1	
				Shut 11	10		Rammedat	101	<i>γζ</i> − <i>S</i> ₩	1 13/2	Etteram	imet dato	:	
	Sveised	lato :	j.	1	14		THE	13/2	+		+.			
	Pelelen	gde :		l	••••••••	14	+	14		+			- 4	2m
	Materia	lkvalitet	\$\$50	J2H (Ø400) / S	355	J2H (Ø81	3)						- 1	2 11
	Tverrsni	tt nol	MADO				·							
		tt per .	¢400	x12,5 / Ø813	x 16									
	Fallodd	loddvek 	t Dybdi	7 tonn X 10	tonn	1	Virkningsgra	d : 1.0						
	Antali	Fall-	plugg			Antall	Fall-	Dybde plug			A			
Meter	Slag	høyd	e m	Merknad		Slag	høyde		Merknad		Antail Slag	Fall- høvde	Dybde plugg	
1	7	10		Start 14	0	20	cm	m				cm	m	Werknad
	5	1.0	Gui		2	6 48	55		0	51				
2	5		0,40		2	129	11		STOT 12/	2 52				
3	15		1	100.76	2	32	50		Stort 13/	2 53				
4	25	11	1.00	PLUL 4.25	m 29	37	11			54				
5	17	25		STIALT 11/2	30	39	11							
6	15	11	2.79	r	] 31	34	11			55				
7	20	11				24	11			56				
8	18	11	387			35				57				
9	15	11			33	25				58				
10	17	11	111		34	41	11			59				
	$\frac{1}{1/i}$	11	7,66		35	49	11			60				
11	17		-	(Las 11/2-10)	36	53	11			61				
12	10	11	2.48	1130	37	47	11			62				
13	15	11		36760212	38	47	11							
14	18	11			39	47	11			63				
15	13	11			40	48	11		Stop 13/2	64				
16	12	11			10	10			1/36	65				
17	3	11			41					66				
18	3	11			42					67				
	5	11			43					68				
	20				44					69		T		
	)0				45					70				
		50			46					71				
12 4	-2	:1			47					73				
3 2	.4	11			48					- 12				
4 2	.8	11	+		49					73				
5 2	6 6	5			50					74				
		-								75				

Pri Ko Pe Ma Fal Fal	osjekt : onstruks eisedatu eisedatu eisedatu errsnitt llodd lou Antall Slag G G	19102 jon : Pr onr : o : e : valitet: pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41	2 Prøv øvepe Felt 3 \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	epeling Mæl eler 2, 5 2 2 4 (Ø400) / S33 12,5 / Ø813 x 7 tonn X 10 to Merknad	inge /2 / 55J2 16	en 8 H (Ø813	Prosjektnr : Pel nr : Rammedato 41/3 +	TLF: 19.102 .2.5/2 18 1.0	91 68 63 13 17 F 17 F 	8-i9 8	Rekkeføl 'Etteramr	ge nr : net dato :. 	<u>97 05 88 8</u> <u>4</u> = ~~7~~	2
Pre Ko Pe Svv Pe Ma Tvv Fal	osjekt : onstruks eleseksjo elelengd aterialkv errsnitt Ilodd loo Antall Slag 6 6	19102 jon : Pr onr : e : valitet: pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41 11	2 Prøv øvepe Feit 3 \$5550J2 Ø400x Dybde plugg m	Peleing Mæl Peler 2.5 Peler 2.5 Peler 2.5 Peler 2.5 Peler 2.5 Peler 2.5 Peler Peler	inge 72 155J2 16	en 	Prosjektnr : Pel nr :F Rammedato 4//3 +) Virkningsgrad	19:102 2:5/2 18	-11 - F /3	8-i9 8	Rekkeføl, 'Etteramr +	ge nr : net dato :. 	= 7	2
Pe Svi Pe Maa Fal	eisedatu eisedatu elelengd aterialkv errsnitt llodd loo Antall Slag 6 6	jon : PT ponr : po : e : valitet: pel : pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41 1	Felt 3 Felt 3 S550J2 Ø400x Dybde plugg m	2, 5 + + + + + + + + + + + + +	/2 55J2 16	+ (Ø813	Pel nr : Rammedato L1/3 + Virkningsgrau	18	<u>-17 - </u> - <u>6</u> /3	8-i9 18	Rekkeføl Etteramr	ge nr : net dato :. 	= 7	2
Pe Ma Fal	eisedatu elelengd aterialkv errsnitt Ilodd Ioo Antail Slag 6 6	p : e : valitet: . pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41 11	S550J2 S550J2 Ø400x Dybde plugg m	25 H (Ø400) / S33 12,5 / Ø813 x 7 tonn X 10 to Merknad	7/2 55J2 16	H (Ø813	Virkningsgrau	18 d. 1.0	6/3	18		net dato :.	= 7	2
Svi Pe Ma Fai Fai	eisedato elelengd aterialky errsnitt llodd loo Antall Slag 6 6	p : e : valitet: pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41 1	S5550J2 Ø400x Dybde plugg m	2.5 H (Ø400) / S33 12,5 / Ø813 x 7 tonn X 10 to Merknad	7 2 55J2 16	H (Ø813		18 a1.0	, 67 S	18	·····+		= 7	2
Pe Ma Fal	errsnitt Ilodd Iod Antail Slag 6 6	e : valitet: pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41 11	S550J2 Ø400x Dybde plugg m	+ H (Ø400) / S33 12,5 / Ø813 x 7 tonn X 10 to Merknad	55J2 16	8 н (Ø813	) Virkningsgra	18 d:1.0	+	18		······	= +	<u> </u>
Fal	aterialky errsnitt Ilodd Ioo Antall Slag 6 6 6	valitet: pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 11	S550J2 Ø400x Dybde plugg m	H (Ø400) / S3: 12,5 / Ø813 x 7 tonn X 10 to Merknad	55J2 16	H (Ø813	) Virkningsgrad	d : 1.0				F		
Fall	errsnitt Ilodd Ioo Antall Slag 6 6	pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 11 11	Ø400x Dybde plugg m	7 tonn X 10 to Merknad	16	Antall	Virkningsgra	d : 1.0				г		
Faller	errsnitt llodd lod Antall Slag 6 6	pel : ddvekt Fall- høyde cm 20 41	Ø400x Dybde plugg m	12,5 / Ø813 x 7 tonn 🕅 10 to Merknad	16 	Antall	Virkningsgra	d : 1.0				r	. <u></u>	
Fal	Antail Slag 6 6	fall- høyde cm 20 11	Dybde plugg m	7 tonn X 10 to		Antali	Virkningsgra]	d : 1.0						
er 4	Antail Slag 6 6	Fall- høyde cm 20 11	Dybde plugg m	Merknad		Antali					į		-	
er	Slag 6 6 6	høyde cm 20 11		Merknad	1	1	Fall-	Dybde plugg			Antall	Fall-	Dybde plugg	
	6	20 11 11		Ch L Tam	1	Slag	høyde		Merknad		Slag	høyde		Merknad
	6	41		STOY 1000		27	cm	m			201	۲	m	
	6	" 		25/2	26	37	30			51	21	10	<u> </u>	Stop 145
	6	11			27	40				52	27	11		\$/3
		<u> </u>			28	44	11			53	27	11		C.J. 1 11
1	4	25			29	38	ท			54	45	n		3773
Ľ	7	11			30	38	<u>h</u>			55	42	11		
	5	13			31	39	11			56	40	11		
1	6	11			32	37	()			57	39	11		
1	71	11			33	38	11			58	36	11		
1	4	11			34	41	11			59	35	11		
I	3	11			35	47	4		STOP 0920	60	22	n		
1	2	11			26	28	11		STOUT 1405		31	11		
+	2	11			50	<u>U</u> 2	11		- \$/3	. 61	71		-	
				· · · ·	3/	40	17			62	22	1.	· · · · · ·	
		 L			38	70	**			63	7 ~	11		
					39	30	11			64	20	<u> </u>		
+		1			40	41	7-			65	シく	11		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
		11		5700- 1100	41	54	<i>†0</i>			66	30	11		
-	1	"		<u>STOP 25/2</u>	42	20	11			67	50	1)		
5	2	11		0820 7/5	43	24	11			68	50	h		
3	<i>"</i> 4	11			44	29	<u> 11</u>			69	30	11		
5	5	11			45	29	11		_ N.	70	30	70-100		Ston 7
3	6	50			•46	32	11			5	.Jo	stit ;	PM 20	,30m
3	5	11			47	31	11			-16				
3	3	11			48	27	11			72				<u></u>
3	6	11			10	28	11		-				-	
3	4	11			-+3	28	11	· · ·						

•

STA Blar	TENS VEG ikett nr.	/ESEN	PE	LE OG RA	MM	IEPROTO	OKOLL	Navr	Ingar Heien	Maskir	nfører :		Ari Hans-Hen	peidsleder : Irik Seiersta
Pros	iekt : 19 1	02 Pr	øvepe	eling Ma	ælin	gen	Prosjektnr	TLF:	91 68 63 13				97 05 88	83
Kon	, struksjon :	Prøve	epeler	U		0	Pel nr :	3	IIIa	• •	Rekkefø	lge nr :	2	
Pele	seksjonnr	Feit	3		,		Rammedat	1.5/2	-14/2-	-19	Etteram	imet dato :		
Sveis	edato :			13	12		, 13/	'z	. 14/2	?	+.			
Pelel	engde :	18	т	+	18	m	+.	18 m	+	18	m		= 72	m
Mate	rialkvalitet	\$550	)J2H (Ø	9400) / S	355.	12H (Ø81	3)							
Tuest	nitt nol i	<i>d</i> 40	X 0×12 5	1 01812										
Ivern	shitt per :	640	7	/ 0013	X 10			. 1.0				T		
Fallod	d loddvek	Dyba	] 7 ton de	n X 10	tonn	T	Virkningsgra	U.I.	1	1			7	[
Anta er Slai	all Fall-	plug	g	Merknad		Antall	Fall- bøvde	Dybde plugg	Merknad		Antall	Fall-	Dybde plugg	Markaa
	cm	m				5186	cm	m	IVIEI KIIBU		Siag	cm	m	iviergna
7	25		Sto	0850	2	6 37	50			5:	30	70		
8	11				2	, 39	11			52	34	11		ston of
13	-11				2	3 42	1]			53	34	11		Stort 14
13	11				29	38	11			54	36	11		
13	11				30	46	11			55	36	11		
18	11				31	39	11			56	35	h		
15	11				32	39	11			57	35	n		
14	11				33	41	10		0- 0 is 10	58	34	n		
13	11				34	48	11		STOP 1610	59	35	11		
14	11				35	41	11		Start 14/2 0800	60	35	11		
13	11				36	42	)1	0 Q		61	34	1]		
13	11				37	39	ц			62	36	11		
1]	1)				38	40	11			63	35	1)		
11	11				39	46	17			64	34	11		
12	11				40	52	h			65	34	11		
12	1)		5401	0900	41	34	70			66	34	4		
12	11		Stor	13/2	42	31	11			67	34	- 11		
15	11				43	31	11			68	36	41		
34	11				44	33	11		8 5	69	36	11		L N.
29	50				45	32	н			70	26	In-ISM	Test S	UH B
28	11				• 46	33	11			71				Stop (7
24	1)				47	31	11			72				
23	11				48	34	1			73				
33	11				49	33	U			74				
36	11				50	34	11			75				
			•											

STA Blai	nkett n	VEGVESE ir.		PELE O	G RAM	ME	PROTOK	OLL	Navn: TLF:	√ Ingar Heien 91 68 63 13	laskinf	ører :		A Hans-He 97 05 88	rbeidsleder : nrik Seiersta 83
Pro	sjekt :	19102	2 Prøv	epeling	g Mæli	nge	en	Prosjektnr :	19.102					Γ	
Kor	struks	jon : Pr	øvepe	ler				Pel nr :	72/2-	6/7-19		Rekkeføl	ge nr :	<u>ے</u>	
Pele	eseksjo	onnr :	Felt 3		- 7	5	-	Rammedato	·	510		Etteramr	net dato :.		<u></u>
Sve	isedato	c :	1		271	2	······+	28/	Z	<u>د /ن</u> +	1 0	+			
Pele	elengd	e:	18		+	/	8	+	18	+	18			<u>= 7</u>	2
Mat	terialk	valitet:	S550J2	H (Ø400	D) / S35	5J2	H (Ø813)	)							
-			2			C									
live	rrsnitt	pel:	Ø400X	12,5 / ¥	0813 X J	10									
Fall	odd lo I	ddvekt	Dvbde	7 tonn	X 10 tor	n l	1	Virkningsgra	d : 1.0		I			7	
A	ntall	Fall-	plugg				Antall	Fail-	Dybde plugg			Antall	Fall-	Dybde plug	g
er S	lag	høyde cm	m	Merl	knad		Slag	høyde cm	m	Merknad		Slag	høyde cm	m	Merknad
4	1	20		Star 27/2	1020	26	38	50			51	30	70		
	7	17				27	39	11		-	52	29	11		Stork
1	5	25				28	38	11			53	29	11		Starter
1	7	11				29	41	11		** *	54	41	11		
1	5	u				30	35	11			55	58	n		
1	5	11				31	46	17			56	45	л		
2	.1	11				32	36	+1			57	47	1)		
2	0	11				33	37	- 11			58	41	17		
1	5	11				34	44	11			59	37	1)		
1	4	11				35	42	11		Stop 1900	60	36	11		
1	6	11				36	41	11		start 093	61	34			
Ī	2	н				37	43	11			67	74	- 11		
1	2	11				38	31	11			63	35			
1	1	**				30	37	11			64	15	11		·
1	2	11				40	39	11			65	35	11		-
l	2	11				11	36	70			65	36			
1	4	n		Stop	11 %	42	30	11			67	36	ü		
L	10	11		Start	1800	12	30	11			 	36	1)		
5	:4	*1		_ 571	<u> </u>	45	29	11			60	35	17		-
6	4	11				44	31	11				<u></u>			ston 19
3		50				45	30	11			70 70 70		J/ 1	1 70	1013 20m
7	5	11				•40 4-	25	11		<u> </u>	•	<u></u>			,
<u>د</u>	$\overline{o}^{\dagger}$	11				4/	20	11			72				
7	6					48	20	, 11			73				
7	- 8	11				49	20	11			74				+
1	-	••				50	61	- 1			75			<u> </u>	

	Blanket	t nr.		PELE C	DG RA	M	MEPROT	гокоц	L	N	avn:	Ingar Heier	Mas	kinfører :		Hans-H	Arbeidsleder : enrik Seiersta
	Prosjekt	: 191(	02 Pro	øvepelin	g Ma	elir	ngen	Pr	osjektor	T 	LF:	91 68 63 13	3			97 05 8	8 83
	Konstrul	sjon : P	røve	oeler				Pe	1 nr : P	5				Rekk	efølge nr :	3	
ľ	releseks	jonnr :	Felt 3		10	,		Ra	mmedat	<u> 18/2 – </u>	•			Etter	ammet dato	Sic	le 1
S	veiseda	to	10		18/	2	_	.17	1/2	+		20/2	-		211	12	
P	elelenge	łe :	18	m	+	1	8 m		+.	18m	+	18m.	1	8	+	<u> </u>	
N	laterialk	valitet:	\$550	2H (Ø400	)) / S3	355	12H (Ø8	13)				······································				= /	Om
-	Arrea H		d 400		X	B	1.2.2	,									
	ensnitt	pei :	Ø400	x12,5 / Ø	813 x	16											
Fa	llodd loi	ddvekt	Dybde	7 tonn	[] 10 to	nnc	т	Virk	ningsgra	d 1.0							
Mator	Antall	Fall-	plugg				Anta	u J	Fall-	Dybde plu	gg						
wieter	Slag	cm	m	Merki	nad		Slag	:	høyde			Merknad		Slag	III Fall- S høyde	Dybde plug	3g Merkood
1 14	4	40		Start	18/2	1	57			m	+		+	-	cm	m	merghau
2 8	2	11							<u> </u>		+	-	1	1 54	90		
3 1	-	11					57				+		-	251	11		
4 10	1	11				28	10	+-			+		5	353	11		Stop 1015
5 2	2	11				29	60		1		_		5	4 78	11		Stert 08
2	6	11				30	38		1				5	573	11		14 00
2	2					31	+6		•				5	70	) /1		1
2	$\frac{c}{a}$					32	68	,	1				5	69	11		
» <u>~</u>	<u>.</u>	<u> </u>				33	66	1	1				5	64	11	<u> </u>	
						34	72	1	1				50	66	11		
0 20						35	87	1	/	Stop	3	toP JO JO	5.	67	11		
1 4	1	1				36	58	11			S4	4 20h	00	67			
$\frac{20}{20}$	2 1	1				37	71	1	1			01.0	61	611			
20	2	1				38	66	1	1		-		62	69			<u> </u>
21	1	1				39	69	1			$\vdash$		63	66	11		
23	1	1					61	91	3	(then	-		64	57	11		
23							57	10		-10			65	60	11		
23	11		5	TOP		*1 	59						66	61	11		
37		1	S	tor s	R	12	DI FG						67	58	11		
61	1.			084	4	3	57	11					68	58	11		
41	7	2			4	4	58	11					69	61	11		
uu					4	5	57	1)					70	49	120		
42	+				- 41	6	54						71	47	+1		Stop 0920
41	+		+		47	1	53	11					72	17	n		56+ 32/2
11	+				48		54	11					72	26			0820
11	1	-	_		49	5	54		T				/3	22	11		
11	11				50		52	11					/4	70			

.

	Blanke	tt nr.	LESEN	PELE OG RAI	мм	PROTO	KOLL	Navn: TLF:	Ingar Heien 91 68 63 13	Maskinf	ører :		Arbe Hans-Henr	idsleder : ik Seierst
	Prosjek	t : 191	02 Prø	vepeling Mæ	ling	en	Prosjektnr	19.102	-				57 05 88 8	3
	Konstru	iksjon :	Prøvep	peler			Pel nr :	191. 7	_ /_		Rekkeføl	ge nr :	3	
	Pelesek	sjonnr :	Felt 3				Rammedate	, 18/2 - 2	.2/2		Etteram	net dato :	Stele	2
	Sveised	ato :	•			4			.+					
	Pelelen	gde :		+			+				······································			
	Materia	kvalitet	\$550	12H (01400) / 53	5517	U (0)01	21		······································				=	
		avonter			]	п (р 81)	5)							
	Tverrsni	tt pel :	Ø400	x12,5 / Ø813 x	16									
	Fallodd I	oddvek		7 tonn X 10 to	nn	r.	Virkningsgra	d : 1.0						
	Antail	Fall-	plugg			Antall	Fall-	Dybde plugg			Antall	Fall-	Dybde pluga	
leter	Slag	høyd	e	Merknad		Slag	høyde		Merknad		Slag	høyde	DAnge bigg	Merkr
26	911	120	,		-		cm	m				cm	m	
27	inu	120			26					51				
25	10-1	130	/		27					52				
ð	110				28					53				
4	111	12	_		29					54				
0	126	11	-		30					55				
9	19	140			31					56				
2	125	1)			32					57				
3	132	n			33					58				
4	136	11			34		- 10 - 3 - 0 			59				
5	138	11			35					60				
	140	11			36				····	61				
	147	150			27					01				
	1110	11		Stoping	5/					62				
	(J.	11	1	Set in	38	· · ·				63				
7	STO	<u>n</u>	ps.	0011	39				1	64				
′					40					65				
;					41					66				
					42	R.		6 		67				
					43					68				
L					44					69				
					45			51		70				
					46					71				
Γ	,				47				2	72				
, t					48					73				
, t					49					74				
· -					~ F									

Tillegg D

Resultater sidefriksjon

I det følgende presenteres resultater fra beregninger av sidefriksjon. Utregninger er gjort med bakgrunn i Peleveiledningen 2019 (Den Norske Pelekomité (2019)).

Resultat	Hvor
Regneark	Neste side
Samlede resultater	Figur D.1
Sidefriksjon t = 0 måneder	Figur D.2
Sidefriksjon t = 3 måneder	Figur D.3
Sidefriksjon t = 9 måneder	Figur D.4

Dybde	Romvekt	suD	phi	tanphi	lp	alpha	beta
0	19.5		34	0.67	-		0.3
9	19.5		34	0.67			0.3
9	19.2	26		0.00	10	0.22	
18	19.2	45.5		0.00	10	0.22	
18	19.8		33.5	0.66			0.25
30	19.8		33.5	0.66			0.2
30	19.8	65		0.00	10	0.22	
32	19.8	68.3		0.00	10	0.22	
32	19.8		34	0.67			0.19
34	19.8		34	0.67			0.185
34	19.8	71.5		0.00	14	0.22	
39	19.8	84.4		0.00	14	0.22	
39	19.8		33.5	0.66			0.17
41	19.8		33.5	0.66			0.16
41	19.8	87.8		0.00	14	0.22	
48	19.8	102.7		0.00	14	0.22	
48	19.8	102.7		0.00	18	0.22	
70	19.5	147.8		0.00	18	0.22	
					0mnd	3 mnd	9 mnd
Dybde	σ'_3	σ'_ m	A_s	A_o	tau_s	tau_s	tau_s
0	0		0.0152	0	0.0	0.0	0.0
9	100.5	50.3	0.0152	11.31	10.1	12.6	17.1
9	100.5	50.3	0.0152	11.31	5.7	9.6	12.0
18	183.3	96.1	0.0152	22.62	10.0	16.8	21.0
18	183.3	96.1	0.0152	22.62	18.3	22.9	31.2
30	300.9	154.5	0.0152	37.70	30.1	37.6	51.2
30	300.9	154.5	0.0152	37.70	14.3	24.0	30.0
32	320.5	164.2	0.0152	40.21	15.0	25.2	31.6
32	320.5	164.2	0.0152	40.21	32.1	40.1	54.5

174.0 0.0152

174.0 0.0152

198.5 0.0152

198.5 0.0152

208.2 0.0152

208.2 0.0152

242.5 0.0152

242.5 0.0152

0.0152

349.1

42.73

42.73

49.01

49.01

51.52

51.52

60.32

60.32

87.96

34.0

15.7

18.6

38.9

40.9

19.3

22.6

22.6

32.5

42.5

26.0

30.6

48.6

51.1

31.9

37.3

34.6

49.7

57.8 33.0

39.0

66.1

69.5

40.6

47.4

45.2

65.0

34

34

39

39

41

41

48

48

70

340.1

340.1

389.1

389.1

408.7

408.7

477.3

477.3

686.3

Figur D.1: Samlet sidefriksjon

Figur D.2: Sidefriksjon etter t = 0 måneder

Figur D.3: Sidefriksjon etter t = 3 måneder

Figur D.4: Sidefriksjon etter t = 9 måneder

Tillegg E

Resultater Bæreevne

I det følgende presenteres resultater fra beregninger av bæreevne. Utregninger er gjort med bakgrunn i Peleveiledningen 2019 og eksperimentelle tidsfaktor foreslott av Lehane et al. (2017).

Resultat	Hvor
Regneark	Neste side
Bæreevne, tidseffekt fra Peleveiledningen 2019	Figur E.1
Bæreevne, tidseffekt fra Anušić	Figur E.2
Sammenstilling tidseffekt	Figur E.3

Dybde	R_s;cal	R_c;k	W_p	R_c;d	R_c;d.akum
0	0.0	0.0	0	0.0	0
9	170.5	117.6	11.027	92.1	92.1
9	0.0	0.0	0	0.0	92.1
18	239.0	164.9	22.054	135.8	227.9
18	0.0	0.0	0	0.0	227.9
30	465.9	321.3	36.7566	258.4	486.2
30	0.0	0.0	0	0.0	486.2
32	90.8	62.6	39.2071	82.4	568.6
32	0.0	0.0	0	0.0	568.6
34	80.9	55.8	41.6575	80.1	648.8
34	0.0	0.0	0	0.0	648.8
39	274.3	189.2	47.7836	178.3	827.0
39	0.0	0.0	0	0.0	827.0
41	83.7	57.7	50.2341	90.1	917.1
41	0.0	0.0	0	0.0	917.1
48	469.2	323.6	58.8106	282.0	1199.1
48	0.0	0.0	0	0.0	1199.1
70	2895.5	1996.9	85.7655	1462.9	2662.0
	4769.9	3289.6		2662.0	

		3mnd, PVL				
Dybde	Rel. Økn.	R_s;cal	R_c;k	W_p	R_c;d	R_c;d.akum
0	1.390	0.0	0.0	0	0.0	0
9	1.390	237.0	163.4	11.027	123.7	123.7
9	1.039	0.0	0.0	0	0.0	123.7
18	1.039	248.3	171.2	22.054	140.1	263.9
18	1.650	0.0	0.0	0	0.0	263.9
30	1.650	768.8	530.2	36.7566	402.4	666.3
30	1.039	0.0	0.0	0	0.0	666.3
32	1.039	94.3	65.0	39.2071	84.1	750.3
32	1.650	0.0	0.0	0	0.0	750.3
34	1.650	133.5	92.1	41.6575	105.2	855.5
34	1.032	0.0	0.0	0	0.0	855.5
39	1.032	283.0	195.2	47.7836	182.4	1037.9
39	1.650	0.0	0.0	0	0.0	1037.9
41	1.650	138.2	95.3	50.2341	115.9	1153.8
41	1.032	0.0	0.0	0	0.0	1153.8
48	1.032	484.1	333.9	58.8106	289.1	1442.9
48	1.026	0.0	0.0	0	0.0	1442.9
70	1.026	2969.5	2048.0	85.7655	1498.2	2941.0
		5356.6	3694.2		2941.0	
		3mnd, Anusic				
-------	-----------	--------------	--------	---------	--------	------------
Dybde	Rel. Økn.	R_s;cal	R_c;k	W_p	R_c;d	R_c;d.akum
0	1.759	0.0	0.0	0	0.0	0
9	1.759	299.9	206.8	11.027	153.7	153.7
9	1.039	0.0	0.0	0	0.0	153.7
18	1.039	248.3	171.2	22.054	140.1	293.8
18	1.759	0.0	0.0	0	0.0	293.8
30	1.759	819.5	565.2	36.7566	426.5	720.3
30	1.039	0.0	0.0	0	0.0	720.3
32	1.039	94.3	65.0	39.2071	84.1	804.4
32	1.759	0.0	0.0	0	0.0	804.4
34	1.759	142.3	98.1	41.6575	109.3	913.7
34	1.032	0.0	0.0	0	0.0	913.7
39	1.032	283.0	195.2	47.7836	182.4	1096.1
39	1.759	0.0	0.0	0	0.0	1096.1
41	1.759	147.3	101.6	50.2341	120.3	1216.4
41	1.032	0.0	0.0	0	0.0	1216.4
48	1.032	484.1	333.9	58.8106	289.1	1505.5
48	1.026	0.0	0.0	0	0.0	1505.5
70	1.026	2969.5	2048.0	85.7655	1498.2	3003.6
		5488.2	3784.9		3003.6	

		9mnd, PVL				
Dybde	Rel. Økn.	R_s;cal	R_c;k	W_p	R_c;d	R_c;d.akum
0	2.100	0.0	0.0	0	0.0	0
9	2.100	358.0	246.9	11.027	181.3	181.3
9	1.398	0.0	0.0	0	0.0	181.3
18	1.398	334.2	230.5	22.054	181.0	362.3
18	2.100	0.0	0.0	0	0.0	362.3
30	2.100	978.4	674.8	36.7566	502.1	864.4
30	1.398	0.0	0.0	0	0.0	864.4
32	1.398	127.0	87.6	39.2071	99.6	964.0
32	2.100	0.0	0.0	0	0.0	964.0
34	2.100	169.9	117.2	41.6575	122.5	1086.5
34	1.327	0.0	0.0	0	0.0	1086.5
39	1.327	364.1	251.1	47.7836	221.0	1307.4
39	2.100	0.0	0.0	0	0.0	1307.4
41	2.100	175.8	121.3	50.2341	133.9	1441.3
41	1.327	0.0	0.0	0	0.0	1441.3
48	1.327	622.8	429.5	58.8106	355.0	1796.3
48	1.264	0.0	0.0	0	0.0	1796.3
70	1.264	3660.3	2524.4	85.7655	1826.7	3623.0
		6790.6	4683.1		3623.0	

		9mnd, Anusic				
Dybde	Rel. Økn.	R_s;cal	R_c;k	W_p	R_c;d	R_c;d.akum
0	2.169	0.0	0.0	0	0.0	0
9	2.169	369.8	255.0	11.027	186.9	186.9
9	1.398	0.0	0.0	0	0.0	186.9
18	1.398	334.2	230.5	22.054	181.0	367.9
18	2.169	0.0	0.0	0	0.0	367.9
30	2.169	1010.5	696.9	36.7566	517.4	885.2
30	1.398	0.0	0.0	0	0.0	885.2
32	1.398	127.0	87.6	39.2071	99.6	984.8
32	2.169	0.0	0.0	0	0.0	984.8
34	2.169	175.5	121.0	41.6575	125.1	1109.9
34	1.327	0.0	0.0	0	0.0	1109.9
39	1.327	364.1	251.1	47.7836	221.0	1330.9
39	2.169	0.0	0.0	0	0.0	1330.9
41	2.169	181.6	125.2	50.2341	136.6	1467.5
41	1.327	0.0	0.0	0	0.0	1467.5
48	1.327	622.8	429.5	58.8106	355.0	1822.5
48	1.264	0.0	0.0	0	0.0	1822.5
70	1.264	3660.3	2524.4	85.7655	1826.7	3649.2
		6845.6	4721.1		3649.2	

Figur E.1: Bæreevne med tidseffekter fra Peleveiledningen 2019

Figur E.2: Bæreevne med tidseffekter fra Anušić.

Figur E.3: Sammenstilling av tidseffekter fra Peleveiledningen 2019 og Anušić.

